

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-
ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗП(ПТ)О ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
у 2023/2024 н.р.:
АНАЛІЗ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ**

ЗМІСТ

Вступ	3
I. Структура підготовки робітничих кадрів у ЗП(ПТ)О	4
1.1. Аналіз структури підготовки робітничих кадрів.....	4
1.2. Атестаційна експертиза закладів та установ, які надають послуги у сфері професійної освіти.....	6
II. Професійний розвиток педагогічних працівників, безперервна освіта педагогічних працівників	7
2.1. Вивчення потреб керівних, педагогічних та бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О у Харківській області у методичній допомозі НМЦ.....	7
2.2. Організація безперервної освіти педагогічних працівників ЗП(ПТ)О у різних формах.....	7
2.3. Моніторинг рівня професійної компетентності викладачів суспільствознавчих предметів під час відвідування уроків.....	11
2.4. Моніторинг рівня професійної компетентності методистів ЗП(ПТ)О під час проведення обласного вернісажу методичних розробок онлайн-заходів для педагогічних працівників.....	11
2.5. Підсумки атестації керівних та педагогічних кадрів.....	12
2.6. Аналіз стану роботи з виявлення, вивчення та узагальнення позитивного педагогічного досвіду педагогів ЗП(ПТ)О.....	13
III. Оновлення змісту та підвищення якості підготовки здобувачів освіти	14
3.1. Професійна підготовка (аналіз якості підготовки, моніторинг результатів навчання).....	14
3.2. Загальноосвітня підготовка (аналіз змісту підготовки, моніторинг результатів навчання).....	24
IV. Стан національно-патріотичного виховання, спортивно-масової, соціально-психологічної, профорієнтаційної роботи	27
4.1. Національно-патріотичне виховання.....	27
4.2. Спортивно-масові заходи.....	28
4.3. Соціально-психологічна робота.....	29
4.4. Профорієнтаційна робота.....	31
V. Інформаційне забезпечення освітнього процесу в ЗП(ПТ)О області	32
5.1. Інформаційно-видавнича діяльність.....	32
5.2. Моніторинг функціонування сайтів ЗП(ПТ)О.....	33
5.3. Аналіз офіційних сторінок ЗП(ПТ)О Харківщини у соціальній мережі Facebook.....	34
VI. Інноваційні процеси у профтехосвіті області	35
6.1. Дослідно-експериментальна діяльність.....	35
6.2. Міжнародна співпраця.....	36
6.3. Діяльність навчально-практичних центрів та стан акредитації кваліфікаційних центрів.....	36

Вступ

Діяльність НМЦ ПТО у Харківській області направлена на розвиток ефективного освітнього простору в ЗП(ПТ)О в умовах воєнного стану з метою підвищення якості освіти та підготовки конкурентоспроможних робітників за професіями різного галузевого спрямування.

Протягом 2023/2024 н.р. НМЦ ПТО у Харківській області проводилась системна робота щодо здійснення інформаційно-методичного супроводу освітнього процесу в ЗП(ПТ)О та надання консультативної допомоги керівним та педагогічним працівникам.

Враховуючи реалії сьогодення, основна увага приділялася забезпеченню розвитку професійної освіти в умовах цифрової трансформації освітнього середовища у ЗП(ПТ)О, а саме:

- упровадженню цифрових технологій в освітній процес, зокрема, використанню електронних навчальних ресурсів, онлайн-платформ, систем дистанційного навчання;

- підготовку педагогічних працівників до роботи в цифровому середовищі шляхом проведення тренінгів, семінарів, вебінарів тощо;

- оновленню навчальних програм та методичних матеріалів з урахуванням вимог цифрової епохи.

Представлений збірник матеріалів «Інформаційно-методичний супровід освітньої діяльності ЗП(ПТ)О Харківської області у 2023/2024 н.р.: аналіз та результативність» є підсумком спільної роботи методистів НМЦ ПТО у Харківській області, педагогів та керівників ЗП(ПТ)О Харківщини, спрямованої на вдосконалення та модернізацію освітнього процесу в умовах воєнного стану і постійних змін у сфері освіти.

І. СТРУКТУРА ПІДГОТОВКИ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ У ЗП(ПТ)О

1.1. Аналіз структури підготовки робітничих кадрів

Загальний контингент здобувачів освіти ЗП(ПТО у 2023/2024 н.р. склав 10913 осіб, у тому числі: на базі базової загальної середньої освіти – 7586 осіб (70%) та на базі повної загальної середньої освіти – 3273 особи (30%) (рис.1).

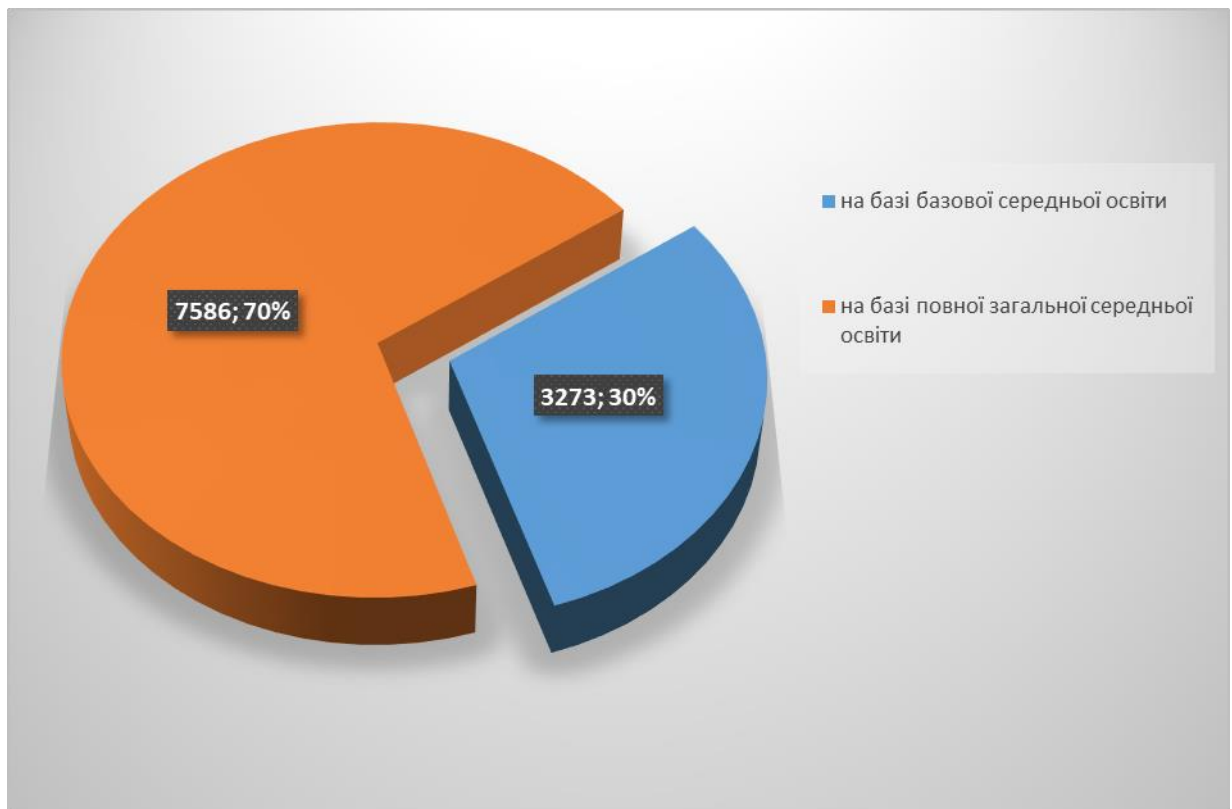

Рис. 1.1.1. Контингент здобувачів освіти ЗП(ПТО у 2023/2024 н.р.

Аналізуючи вибір професій, що обрали здобувачі освіти І курсу, за галузевим спрямуванням, станом на початок навчального року (рис.2) були:

- найбільш затребувані галузі:
  - загальні професії електротехнічного виробництва (45%);
  - загальні професії для всіх галузей економіки (29%);
  - будівельні, монтажні і ремонтно-будівельні роботи (25%);
- найменш затребувані:
  - виробництво художніх і ювелірних виробів (0,2%);
  - поліграфічне виробництво (0,5%);
  - виробництво взуття (1%).

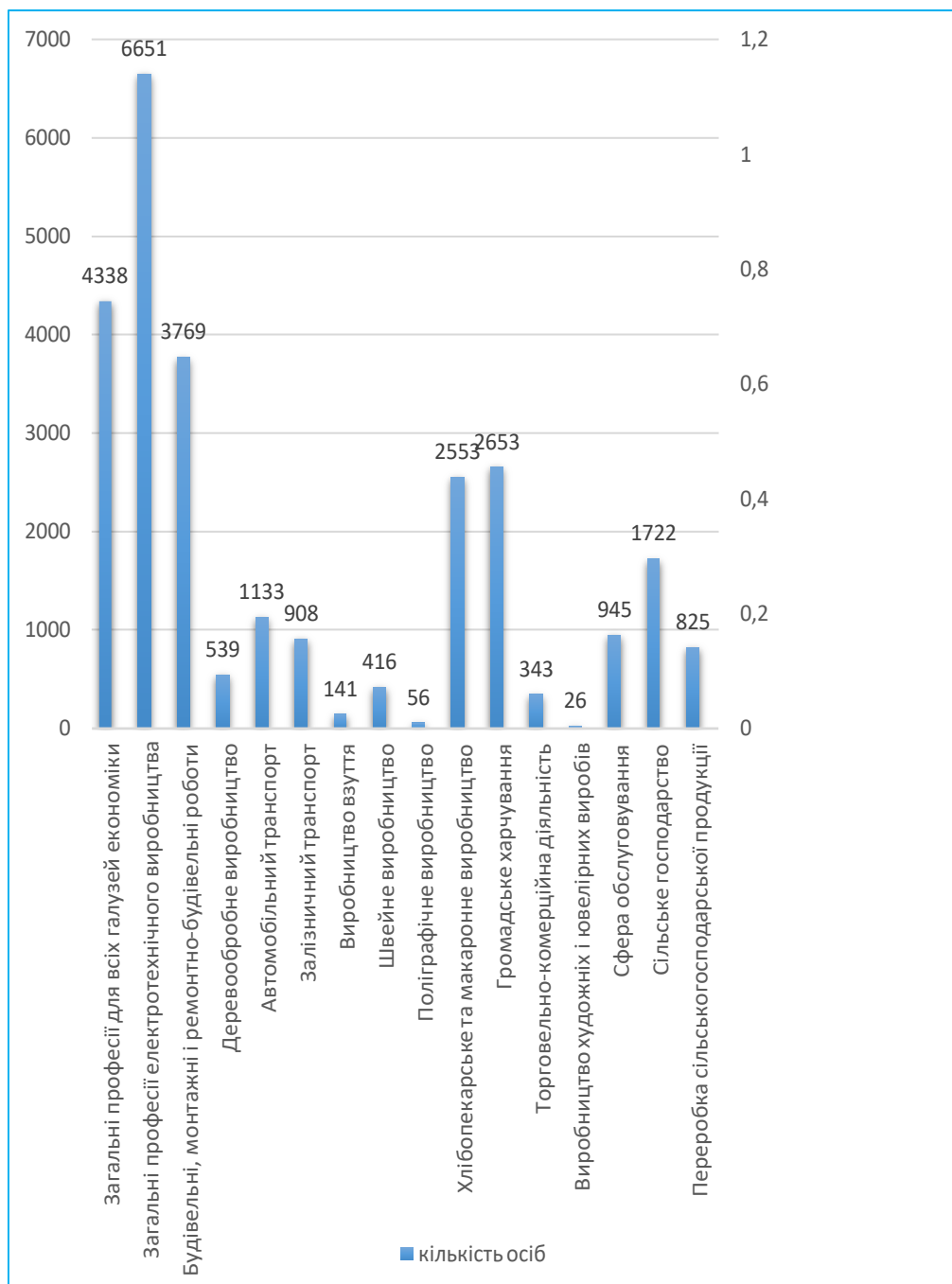
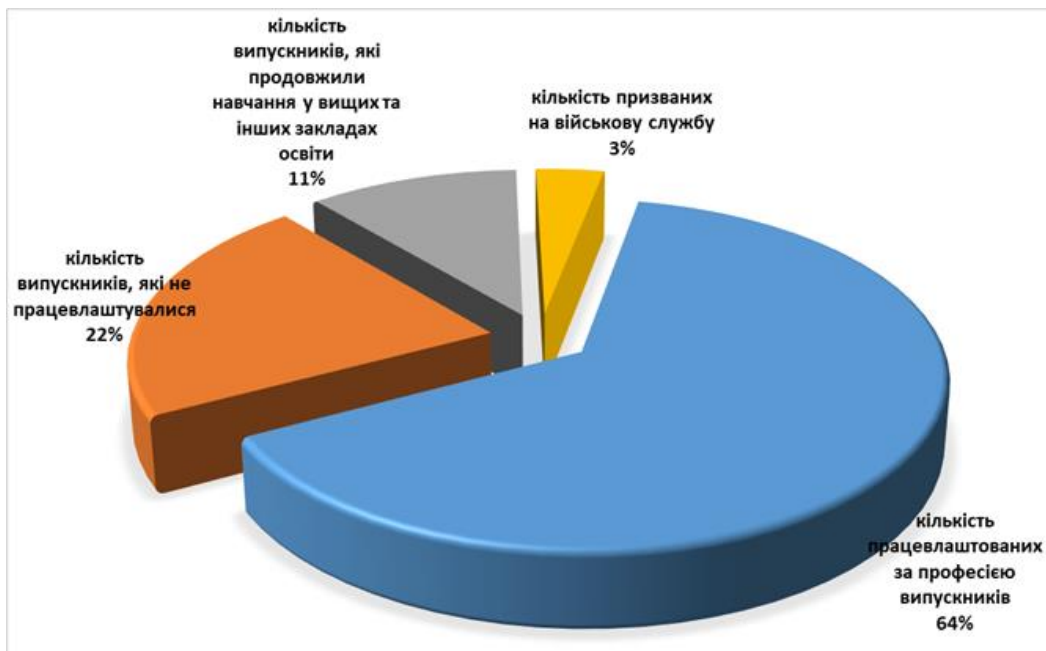

Рис. 1.1.2. Розподіл першокурсників ЗП(ПТ)О за галузевим спрямуванням

Вивчаючи працевлаштування випускників ЗП(ПТ)О Харківської області минулого навчального року, які здобували первинну професійну підготовку, було визначено, що на кінець 2023 року із 4887 випускників:

- працевлаштовані за професією – 2951 особа, що складає 64% від загальної їх кількості;
- не працевлаштувалися – 991 (22%);
- продовжили навчання у вищих та інших закладах освіти – 494 (11%);
- призвані на військову службу 160 (3%) (рис.3).

Рис. 1.1.3. Працевлаштування випускників минулого навчального року у розрізі ЗП(ПТ)О

Найвищі показники – більше 80% працевлаштованих від загальної кількості випускників закладу – на початок жовтня 2023 року забезпечили 5 ЗП(ПТ)О:

-ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»;

-ДЗП(ПТ)О «Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту»;

-ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»;

-Регіональний центр професійної освіти ресторанного, будівельного та автотранспортного сервісу Харківської області;

-ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області».

Найнижчі показники працевлаштування випускників минулого року продемонстрував Харківський професійний ліцей залізничного транспорту (0%). Взагалі що рівень працевлаштованих випускників варіюється від закладу до закладу. Деякі ЗП(ПТ)О мають високий відсоток працевлаштування, інші потребують покращення програм підтримки випускників у пошуку роботи.

1.2. Атестаційна експертиза закладів та установ, які надають послуги у сфері професійної освіти

Протягом 2023/2024 н.р. відбулося 7 засідань Харківської регіональної експертної ради з атестації закладів професійної (професійно-технічної) освіти (далі – РЕР), на яких відповідно до чинного законодавства та заяв керівників ЗП(ПТ)О, установ, організацій, підприємств розглядалися матеріали самоаналізу та атестаційних експертиз. Під час засідань РЕР прийнято рішення про проведення атестаційної експертизи 22 ЗП(ПТ)О, 2 організацій (установ), 2 закладів фахової передвищої освіти, 1 Комунального закладу «Люботинський міжшкільний ресурсний центр Люботинської міської ради Харківської області»

та Харківського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості з 70 професій (з урахуванням дублювання).

Матеріали про результати атестаційної експертизи розглядалися під час засідань Акредитаційної комісії України 06.02.2024 та 21.06.2024, відповідно до рішення яких всі заклади освіти визнані атестованими терміном на 10 років.

II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

2.1. Вивчення потреб керівних, педагогічних та бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О у Харківській області у методичній допомозі НМЦ

У листопаді 2023 року НМЦ ПТО у Харківській області проведено щорічне *опитування керівних, педагогічних та бібліотечних працівників з метою підвищення якості та ефективності надання науково-методичної допомоги*, орієнтованої на конкретні потреби і запити педагогічних працівників ЗП(ПТ)О. Під час опитування респондентам було запропоновано надати відповіді на 28 запитань. Участь взяли 24 ЗП(ПТ)О Харківщини (331 представник). Результати опитування викладені у річному звіті НМЦ ПТО у Харківській області за 2023 рік, який розміщено за посиланням: <http://nmc.ptu.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/informacziyno-analitychnyj-material-shhodo-osnovnyh-napryamiv-roboty-nmcz-ptu-za-2022-2023-n.r.pdf>

2.2. Організація безперервної освіти педагогічних працівників ЗП(ПТ)О у різних формах

2.2.1. Курсове підвищення кваліфікації

НМЦ ПТО у Харківській області сприяє професійному розвитку та підвищенню кваліфікації педпрацівників ЗП(ПТ)О.

За результатами моніторингових досліджень було встановлено, що у 2023/2024 н.р. 66% від загальної кількості педагогічних та бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О Харківської області підвищували кваліфікацію. Це на 8% більше, ніж у попередньому, що повністю задовольняє потребу (рис. 2.2.1.1).

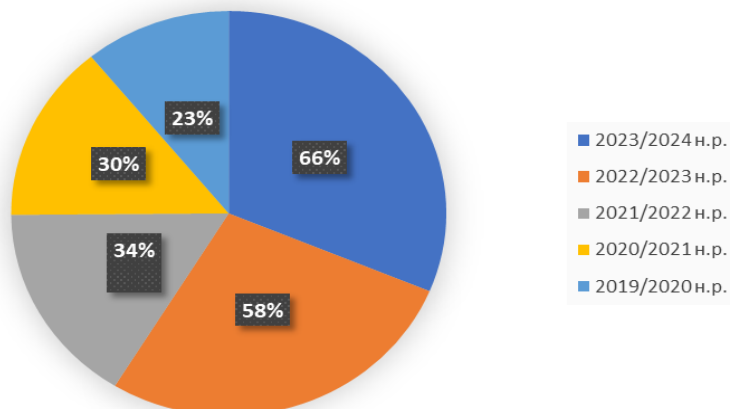

Рис.2.2.1.1. Підвищення кваліфікації педагогічних та бібліотечних працівників за п'ять років

885 педагогічних та бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О Харківської області підвищували кваліфікацію у різних суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (рис. 2.2.1.2.)

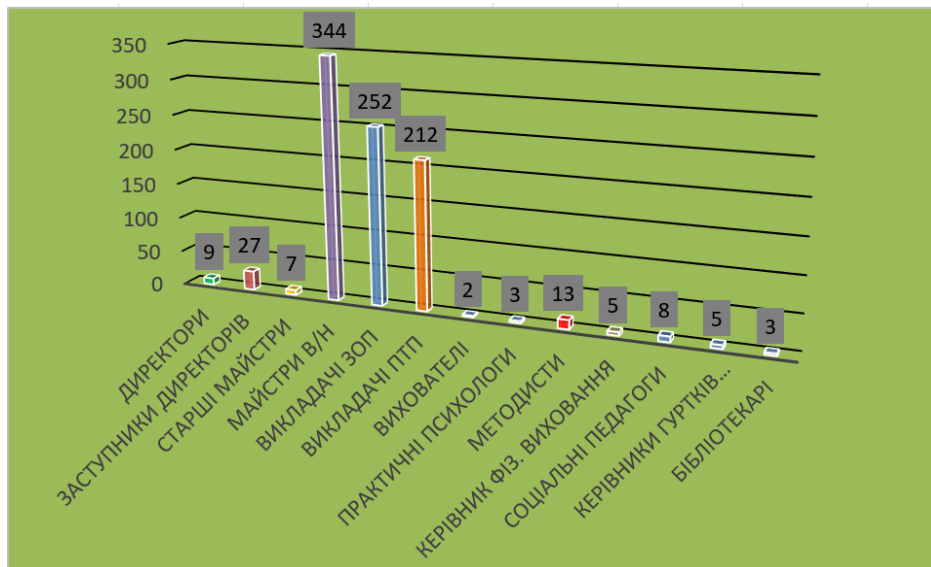

Рис. 2.2.1.2. Кількість педагогічних та бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О, які підвищували кваліфікацію у 2023/2024 н.р.

Курсове підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О здійснювалось на базі закладів вищої освіти, науково-методичних установ, навчально-практичних центрів при ЗП(ПТ)О та ін.

Найбільшим попитом серед педагогічних працівників ЗП(ПТ)О другий рік поспіль користується Українська інженерно-педагогічна академія – 174 особи (20%); 342 особи (37%) підвищували кваліфікацію на різноманітних інтернет-платформах, зокрема, 67 осіб – у ТОВ «Академія цифрового розвитку».

Керівники ЗП(ПТ)О надали перевагу Українській інженерно-педагогічній академії – 17 осіб (38%). Більшість викладачів загальноосвітньої підготовки обрали Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди – 40 осіб (16%). Викладачі предметів професійно-теоретичної підготовки зупинили свій вибір на Українській інженерно-педагогічній академії – 64 (30%). Майстри виробничого навчання обрали Харківський державний професійно-педагогічний фаховий коледж імені В.І. Вернадського – 127 (39%); методисти – ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України – 31%.

У 2023/2024 н.р. пройшли стажування 37 майстрів виробничого навчання та 4 викладачі предметів професійно-теоретичної підготовки на базі виробничих підприємств державної і приватної форм власності. Стажування дало педагогам можливість не тільки ознайомитися з новітніми виробничими технологіями, але й інтегрувати їх в освітній процес ЗП(ПТ)О для підготовки кваліфікованих кадрів за різними професійними кваліфікаціями.

2.2.3. Міжкурсове підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О

Важливим напрямом підвищення кваліфікації є участь педагогів у обласних масових заходах: методичних секціях, науково-методичних конференціях, педагогічних тижнях, школах кращого педагогічного досвіду.

Протягом 2023/2024 н.р. у системі міжурсового підвищення кваліфікації проведено в онлайн-форматі 20 обласних методичних секцій для керівних, педагогічних та бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О. Максимальна кількість учасників у даних заходах від ЗП(ПТ)О становить:

- 7 (ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»);

- 6 (ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області»);

- 5 (Лозівський центр професійної освіти Харківської області).

Також у звітний період діяли 8 онлайн-шкіл кращого педагогічного досвіду роботи, учасниками яких були 16 педагогів із 9 ЗП(ПТ)О.

Педагогічні працівники 7 ЗП(ПТ)О брали участь у 2 заходах всеукраїнського рівня. Це:

-ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»;

-ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу»;

-ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»;

-ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва»;

-Лозівський центр професійної освіти Харківської області;

-Регіональний центр професійної освіти ресторанного, будівельного та автотранспортного сервісу Харківської області;

-ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг».

Для створення ефективної системи розвитку цифрової компетентності педагогів НМЦ ПТО у Харківській області розроблено наступний алгоритм дій:

–проведено аналіз потреб педагогів у підвищенні рівня цифрової компетентності та ідентифікували напрямки, в яких є прогалини;

–визначено критерії цифрової компетентності, які відповідають освітнім цілям та потребам педагогів ЗП(ПТ)О в умовах дистанційного навчання;

–розроблено навчальні матеріали та ресурси, спрямовані на розвиток цифрової компетентності педагогів;

–організовано постійні тренінги, майстер-класи та семінари з розвитку цифрової компетентності педагогів;

–забезпечено систему підтримки педагогів: консультації та можливість отримання допомоги від методистів НМЦ ПТО у випадках потреби;

–створено умови для інтеграції цифрової компетентності в педагогічний процес шляхом організації обласних заходів, що сприяли реалізації даної компетентності;

–проаналізовано рівень цифрової компетентності педагогів за результатами проведених заходів;

–створено механізми для обміну кращими практиками між педагогами та закладами освіти через соціальні мережі та YouTube канал;

–організовано підтримку активної участі педагогів в обласних заходах шляхом нагородження сертифікатами та подяками, а також висвітлення у соціальних мережах з метою поширення кращих практик колег, визнання досягнень та прагнення педагогів до професійного вдосконалення.

Визначивши потреби педагогів НМЦ ПТО у Харківській області у I семестрі 2023/2024 н.р. проведено цикл майстер-класів «Digital Skills: розвиток та вдосконалення» для вдосконалення їх цифрових навичок за темами:

- «Створюємо активності для учнів на різних етапах уроку за допомогою ресурсів LearningApps, Wordwall, Mentimeter та Thinglink»;
- «Платформи Discord та Telegram для обміну миттєвими повідомленнями між учасниками освітнього процесу»;
- «Візуалізація інформації сервісами Draw.io та Canva».

За перші два місяці 2024 року відвідано 6 ЗП(ПТ)О і 1 захід проведено онлайн для педагогів Регіонального центру професійної освіти ресторанного, будівельного та автотранспортного сервісу Харківської області. Результатом є підвищення рівня цифрової компетентності 360 педагогічних працівників ЗП(ПТ)О. Можна зробити висновок, що у I півріччі 2023/2024 н.р. викладачі (51%) та майстри виробничого навчання (49%) активно долучилися до удосконалення власної цифрової компетентності.

З метою індивідуалізації навчання педагогів, урахування запитів ЗП(ПТ)О у II семестрі 2023/2024 н.р. методистами НМЦ ПТО у Харківській області організовано навчальні тренінги з розвитку цифрових навичок педагогічних працівників ЗП(ПТ)О в офлайн-форматі на базі закладів за трьома темами:

- «Складання тестових завдань в Google Forms»;
- «Складання тестових завдань в Classtime»;
- «Особливості роботи на віртуальних дошках Padlet, Canva та Zoom».

Як результат, з січня по травень 2024 року проведено 16 навчальних тренінгів для педагогів 12 ЗП(ПТ)О, у 4 з них організовано по 2 заходи за різними темами. Такими активними у навчанні виявилися заклади:

- ДНЗ «Харківське вище професійне училище №6»;
- ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж»;
- Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області;
- ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг».

За цей період підвищили рівень цифрової компетентності 392 педагоги.

НМЦ ПТО у Харківській області протягом вересня-листопада 2023/2024 н.р. проведено обласний веб-фестиваль освітнього відеоконтенту «Road Skills-2023» з предметів професійно-теоретичної підготовки.

Результатом даної роботи є розповсюдження досвіду роботи педагогів ЗП(ПТ)О шляхом розміщення відеоконтенту на YouTube каналі НМЦ ПТО у Харківській області (<https://www.youtube.com/@khnmcpto>).

Участь у колективних формах методичної роботи різного рівня сприяє підвищенню рівня методичної, професійної майстерності, є формою індивідуальної методичної роботи, самоосвітньої діяльності педагога.

2.2.4. Участь педагогічних працівників ЗП(ПТ)О у всеукраїнських вебінарах, семінарах, тренінгах

Педагогічні працівники ЗП(ПТ)О упродовж 2023/2024 н.р. брали участь у 54 всеукраїнських науково-практичних і навчально-методичних заходах, а саме: 29 вебінарах, 2 тренінгах, 12 конференціях, 3 семінарах, 4 круглих столах.

Найактивнішими були педагоги таких ЗП(ПТ)О:

- Лозівський центр професійної освіти Харківської області;
- ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу»;

-ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області»;

-ЗП(ПТ)О «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області»;

-Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області;

-ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області».

Педагогічні працівники виступали в якості слухачів і доповідачів.

2.3. Моніторинг рівня професійної компетентності викладачів суспільствознавчих предметів під час відвідування уроків

З метою визначення рівня професійної компетентності викладачів, створення сприятливих умов для ефективної педагогічної діяльності шляхом розповсюдження кращого досвіду НМЦ ПТО у Харківській області з 11.03.2024 по 12.04.2024 проведено обласну панораму відкритих онлайн-уроків із суспільствознавчих предметів.

Відкриті онлайн-уроки провели 23 викладачі ЗП(ПТ)О: історія України – 16, громадянська освіта – 6, основи трудового законодавства – 1, один урок з історії України був бінарним з англійською мовою. Усі уроки відбувалися в групах I курсу, переважно для здобувачів освіти з професій громадського харчування та сфери послуг.

Під час проведення відкритих онлайн-уроків відсоток відвідування здобувачами освіти був у діапазоні від максимального – 92,3% (ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області») до мінімального – 53,8% у декількох закладах освіти.

Під час відвідування було проаналізовано: структуру уроку; професійну компетентність викладача, в тому числі: мовно-комунікативну, предметно-методичну, інформаційно-цифрову, психологічну, здоров'язберезувальну, прогностичну, організаційну, оцінювальну-аналітичну; характер діяльності учнів, зокрема: рівень організації самостійної роботи, здійснення диференціації та індивідуалізації навчання, активність мисленнєвої діяльності учнів на уроці, використання засобів і прийомів розвитку психічної сфери учнів, мислення високого рівня, реалізація виховного потенціалу змісту предмета у ході уроку.

Усі відвідані уроки досягли мети, прогнозованих результатів, сприяли розвитку загальнолюдських умінь і навичок, ключових компетентностей здобувачів освіти.

2.4. Моніторинг рівня професійної компетентності методистів ЗП(ПТ)О під час проведення обласного вернісажу методичних розробок онлайн-заходів для педагогічних працівників

Протягом листопада-грудня 2023 року проведено обласний вернісаж методичних розробок онлайн-заходів для педагогічних працівників «Мої ноу-хау». На вернісаж надали роботи представники 21 (87,5%) ЗП(ПТ)О: усього 23 методичні розробки.

За рішенням експертної групи були визначені кращі методичні розробки:

- Люботинський професійний ліцей залізничного транспорту (методист Тетяна РОЖКОВА), ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти» (методист Тетяна СЛИШ);

- ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області» (методист Людмила РЕУЦЬКА);

- ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг» (авторський колектив: Ірина САМАРА, Надія СМОЛІНА, Рита КАРПЕНКО, Світлана ХМЕЛЕНКО, Галина ЖУК, Олена ГУБІНА);

- ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» (методист Людмила МЕЛЕШКОВА, викладач Олена ЛЕНІВЕНКО), Регіональний центр професійної освіти ресторанного, будівельного та автотранспортного сервісу Харківської області (авторський колектив: Наталія СОЙФЕР, Олена ВАРИЧ, Олена КОВАЛЕВСЬКА, Ганна ТИМЧУК);

- ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (методисти Алла ФЕДОРЕНКО, Інна ПИЛИПЕНКО);

- Лозівський центр професійної освіти Харківської області (методист Тетяна ОВЧИННИК);

- ДНЗ «Харківське вище професійне училище №6» (методист Тетяна КОВАЛЬОВА), Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області (методист Віта ВЛАСЕНКО, майстер виробничого навчання Ольга ЯЦУК);

- ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування» (методист Тетяна ЛУПКА);

- ЗП(ПТ)О «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (заступник директора Наталія ВОЛКОВА, методист Ольга БЕДУХОВА);

- Люботинський професійний ліцей залізничного транспорту (методист Тетяна СКОЧИПЕЦЬ);

- ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва» (методист Олена ЛАВРЕНТЬЄВА);

- ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти» (методист Вікторія ЛИСЕНКО).

Педагоги, методичні розробки семінару-практикуму яких визнані кращими, отримали сертифікати. Цей захід дав змогу учасникам познайомитись з кращим педагогічним досвідом колег, який сприяє підвищенню ефективності методичної роботи, стимулюванню інноваційної діяльності педагогічних працівників.

2.5. Підсумки атестації керівних та педагогічних кадрів

НМЦ ПТО у Харківській області здійснював науково-методичний супровід підготовки та проведення атестації педпрацівників ЗП(ПТ)О: проведено три консультації для відповідальних осіб, індивідуальні консультації під час підготовки атестаційних листів педпрацівників, протоколів засідань атестаційних комісій. Цього року атестація проходила за новим положенням, яке розширило повноваження комісій I рівня. Комісія III рівня проводила атестацію директорів ЗП(ПТ)О.

У 2023/2024 н.р. атестувалися 306 керівних та педагогічних працівників з 24 ЗП(ПТ)О (23% від загальної кількості керівного та педагогічного складу ЗП(ПТ)О): 17 директорів, 32 заступники директора з 19 ЗП(ПТ)О, 8 методистів із 7 ЗП(ПТ)О, 54 викладачі предметів загальноосвітньої підготовки, 70 викладачів предметів професійно-теоретичної підготовки з 21 ЗП(ПТ)О, 111 майстрів виробничого навчання з 19 ЗП(ПТ)О, 5 керівників гуртків з 4 ЗП(ПТ)О, 5 соціальних педагогів з 5 ЗП(ПТ)О, 2 практичні психологи, 2 вихователі з 2 ЗП(ПТ)О.

За підсумками засідань атестаційних комісій ЗП(ПТ)О відповідають займаній посаді 100% від атестованих керівних та педагогічних працівників.

Також атестаційні комісії ЗП(ПТ)О I рівня прийняли рішення про підтвердження та присвоєння кваліфікаційних категорій та педагогічних звань.

Педагоги протягом атестаційного періоду продемонстрували педагогічну майстерність, брали участь в обговоренні освітянських проблем на засіданнях методичних комісій, педагогічних та методичних радах, підвищували фаховий рівень шляхом участі у різних формах підвищення кваліфікації.

2.6. Аналіз стану роботи з виявлення, вивчення та узагальнення позитивного педагогічного досвіду педагогів ЗП(ПТ)О

Протягом 2023/2024 н.р. НМЦ ПТО у Харківській області проведено роботу щодо виявлення, вивчення та узагальнення позитивного педагогічного досвіду (далі – ППД). Матеріали подавалися до НМЦ ПТО у Харківській області в електронному вигляді, а в подальшому друкувалися у газеті «Вісник профосвіти» (за звітний період надруковано 22 статті під рубрикою «З досвіду роботи»). Випуск газет анонсувався в соціальній мережі Facebook і знаходиться у відкритому доступі на офіційному сайті НМЦ ПТО у Харківській області (<http://nmc.ptu.org.ua/elektronna-biblioteka/>) та інформаційно-освітньому порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області» (<http://ptu.org.ua/?p=13853>, <http://ptu.org.ua/?p=13855>).

Більшість статей з досвіду роботи педагогів надані:

- ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування» – 3 матеріали;

- ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу» – 3 матеріали, з них: 1 у співавторстві з методистом НМЦ ПТО у Харківській області;

- ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти», ЗП(ПТ)О «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області», ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг», ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну», ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості», Харківським центром професійно-технічної освіти державної служби зайнятості – по 2 матеріали;

- ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва», ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області», Центру професійно-технічної освіти №1 м.Харкова, НМЦ ПТО у Харківській області – по 1 матеріалу.

Протягом останніх 5-ти навчальних років лідирує за кількістю наданих статей під рубрикою «З досвіду роботи» ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості» (20 матеріалів).

У 2023/2024 н.р. методистами НМЦ ПТО у Харківській області та педагогами ЗП(ПТ)О підготовлено і надруковано буклети з досвіду роботи (<http://nmc.ptu.org.ua/informacziyna-diyalnist/vydavnycha-robota/inshi-vydannya-pedpraczivnykiv-zpo-ta-metodystiv-nmcz-ptu/2024-r/>).

III. ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

3.1. Професійна підготовка (аналіз змісту підготовки, моніторинг результатів навчання)

У 2023/2024 н.р. продовжувалася робота щодо формування змісту освіти, в тому числі під час розробки та впровадження нових державних освітніх стандартів. Методисти НМЦ ПТО у Харківській області та педагогічні працівники ЗП(ПТ)О брали участь в онлайн-засіданнях робочих груп із розроблення державних освітніх стандартів з професій: «Маляр», «Слюсар-сантехнік», «Лицювальник-плиточник»; проведено 8 онлайн-засідань робочих груп з розробки Державного освітнього стандарту з професії 7241 Електромонтер з ремонту та монтажу кабельних ліній, де брали участь педагогічні працівники ЗП(ПТ)О м.Харкова, інших областей України та роботодавці. Результатом роботи є розробка проекту Державного освітнього стандарту із професії 7241 Електромонтер з ремонту та монтажу кабельних ліній (3 (2-3), 4, 5, 6, 7 розряди), який вже пройшов процедуру громадського обговорення та знаходиться на затвердженні в МОНУ.

Організація розроблення (оновлення) робочих навчальних планів і навчальних програм на освітні компоненти для конкретних професійних кваліфікацій.

Протягом 2023/2024 н.р. НМЦ ПТО у Харківській області надавала консультативно-методична допомога щодо розроблення робочих навчальних планів на різні освітні компоненти для конкретних професійних кваліфікацій за усіма видами професійної підготовки (ППП, ПТН, ПрП, ПК).

Станом на 18.06.2024 ЗП(ПТ)О розроблено 276 робочих навчальних планів, що відповідають вимогам нових державних освітніх стандартів та підприємств-замовників робітничих кадрів, у тому числі: 138 – для ПТН, ПрП, ПК; 2 – для навчання здобувачів освіти на III (вищому) рівні П(ПТ)О; 23 – для навчання за частковими кваліфікаціями. Надано консультативну допомогу педпрацівникам (468 годин) з питань розробки робочих навчальних планів за різними видами підготовки, в тому числі за частковими кваліфікаціями.

Методистами НМЦ ПТО у Харківській області разом з педагогічними працівниками ЗП(ПТ)О здійснена робота щодо розроблення освітніх програм відповідно до нових державних освітніх стандартів, розроблених на компетентнісній основі, які було затверджено протягом 2023 та 2024 років із 15 професій: «Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах»; «Кравець»; «Закрійник», «Майстер з пошиття одягу», «Офіс-адміністратор»; «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів»; «Столяр»; «Монтажник гіпсокартонних конструкцій», «Муляр», «Офіціант», «Офісний службовець»

(бухгалтерія)»; «Слюсар з ремонту дорожньо-будівельних машин та тракторів», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування», «Лицювальник-плиточник», «Візажист».

З метою вивчення питання якісної організації початку 2023/2024 н.р. в частині розробки й оформлення навчально-плануючої та облікової документації НМЦ ПТО у Харківській області було організовано роботу щодо оформлення та надання ЗП(ПТ)О зазначеної інформаційно-методичної документації, необхідної для впровадження нових освітніх стандартів, у тому числі навчання за частковими кваліфікаціями та ваучерами. Усього вивчено 167 освітніх програм 23 ЗП(ПТ)О (у тому числі 1725 навчальних програм з окремих предметів на відповідні професійні кваліфікації). Інформація щодо вивчення освітніх програм подано в таблиці 3.1.1.

Таблиця 3.1.1. Інформація щодо вивчення освітніх програм

№ з/п	Назва ЗП(ПТ)О	Кількість вивчених освітніх програм	Кількість вивчених навчальних програм
1.	Центр професійно-технічної освіти №1 м. Харкова	0	0
2.	ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»	14	69
3.	ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»	7	59
4.	ДНЗ «Харківське вище професійне училище № 6»	5	54
5.	ДЗП(ПТ)О «Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту»	7	41
6.	ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу»	6	80
7.	ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж»	20	138
8.	ЗП(ПТ)О «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області»	11	83
9.	ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»	14	161
10.	Харківський професійний ліцей залізничного транспорту		
11.	ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти»	6	49
12.	ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва»	4	97
13.	ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування»	5	70
14.	ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти»	5	59
15.	Зміївський професійний енергетичний ліцей	5	65
16.	Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області	11	109
17.	Лозівський центр професійної освіти Харківської області	6	73
18.	ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області»	4	38
19.	Регіональний центр професійної освіти ресторанного, будівельного та автотранспортного сервісу Харківської області	6	69
20.	ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг»	6	107
21.	ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»	11	176
22.	ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області».	6	52
23.	Барвінківський професійний аграрний ліцей	2	20
24.	Петрівський професійний аграрний ліцей	6	56
	УСЬОГО	167	1725

За результатами роботи педагогам надано рекомендації щодо якісної розробки освітніх програм для окремих професій, професійних кваліфікацій, у тому числі часткових та мікрокваліфікацій відповідно до вимог нових ДОС.

З метою якісної організації та здійснення розробки робочих навчальних планів НМЦ ПТО у Харківській області підготовлено зразки робочих навчальних планів за різними видами підготовки ППП, ПТН, ПрП та ПК, які розміщено за посиланням: <http://nmc.ptu.org.ua/metodychna-diyalnist/profesijna-pidgotovka-2/osvitni-programy/>.

Крім цього, методистами НМЦ ПТО у Харківській області разом з педагогічними працівниками ЗП(ПТ)О розроблено:

- 5 орієнтовних освітніх програм для первинної професійної підготовки з професій: «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів», «Кравець», «Кухар», «Столяр», «Муляр»;

- 2 освітні програми за частковими кваліфікаціями («Обробляти овочі, гриби, фрукти, ягоди, горіхоплідні та готувати напівфабрикати з них» (професія: «Кухар») та «Монтаж простих гіпсокартонних конструкцій» (професія: «Монтажник гіпсокартонних конструкцій»).

Усі матеріали розміщено на офіційному сайті НМЦ ПТО у Харківській області за вищевказаним посиланням.

Методичний супровід розроблення освітніх програм здійснювався також для сторонніх організацій, які мають ліцензію на провадження освітньої діяльності за професіями, а саме:

– *Аварійно-рятувальний загін спеціального призначення ГУ ДСНС України у Харківській області, Національний університет цивільного захисту України* – професії: «Рятувальник», «Пожежний рятувальник», «Рятувальник-хімік», «Машиніст автопідіймача (автодрабини) пожежного пересувного»;

– *Харківський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості* – професії: «Покоївка», «Кравець», «Косметик», «Монтажник-складальник металопластикових конструкцій», «Слюсар із складання металевих конструкцій», «Майстер з пошиття одягу»;

– *Державне підприємство учбово-курсовий комбінат «Харківжитлобуд»* – професії: «Машиніст крана (кранівник)», «Стропальник», «Водій навантажувача», «Електрогазозварник», «Слюсар з експлуатації та ремонту газового устаткування», «Оператор котельні», «Машиніст автовишки та автогідропідіймача»

– *Липковатівський аграрний фаховий коледж* – професії: «Водій автотранспортних засобів категорії В», 8331 Тракторист-машиніст сільськогосподарського (лісогосподарського) виробництва»;

– *Красноградський аграрно-технічний фаховий коледж імені Ф.Я.Тимошенка, Комунальний заклад «Люботинський міжшкільний ресурсний центр Люботинської міської ради Харківської області»* – професії: «Водій автотранспортних засобів категорії В», «Водій автотранспортних засобів категорії С».

За звітний період започатковано навчання здобувачів освіти за частковими кваліфікаціями та ваучерами:

• за частковими кваліфікаціями навчалось 538 здобувачів освіти за модулями:

- ізолювальник з термоізоляції;
- монтажник віконних та дверних конструкцій;
- облицювання поверхонь керамічними, бетонними, природними та іншими матеріалами;
- декоративна кладка;
- монтаж прямолінійних гіпсокартонних перегородок;
- оздоблення поверхонь;
- передові системи термомодернізації будівель і споруд;
- обличкування стін гіпсокартоном каркасним і безкаркасним способом;
- монтаж внутрішньоквартирних електричних мереж;
- зварювання, наплавлення та різання простих та середньої складності деталей вузлів та конструкцій;
- монтаж сонячних фотоелектричних систем;
- приготування страв та гарнірів з овочів та грибів;
- приготування бульйонів супів та соусів;
- обслуговування та ремонт двигунів трактора;
- малярне оздоблення та обробка фарбою поверхонь;
- основи перукарської справи;
- основи манікюрної справи та ін.

• за ваучерами навчалось 8 здобувачів освіти з професій: «Швачка» та «Кравець».

Зовнішнє оцінювання результатів навчання здобувачів освіти Харківської області з предметів професійно-теоретичної підготовки (професійних компетентностей) у 2023/2024 н.р.

З метою визначення результатів навчання здобувачів освіти з предметів професійно-теоретичної підготовки (професійних компетентностей) відповідних професій, організації аналітико-прогностичної роботи НМЦ ПТО у Харківській області у 2023/2024 н.р. проведено зовнішнє оцінювання навчальних досягнень із 11 професій (у минулому навчальному році було охоплено 8 професій): «Електрогазозварник», «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «Кухар», «Штукатур», «Офісний службовець (бухгалтерія)», «Оператор комп'ютерного набору», «Маляр», «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів», «Кравець», «Перукар (перукар модельєр)», «Кондитер».

Результати навчання здобувачів освіти визначалися із використанням Google форм за допомогою банку тестових завдань, сформованого методистами НМЦ ПТО у Харківській області після вивчення предметів професійно-теоретичної підготовки протягом травня 2024 року. До банку тестових завдань було включено завдання різного рівня складності (початкового, середнього, достатнього та високого) закритого та відкритого типу.

Моніторинговим дослідженням були охоплені усі 24 ЗП(ПТ)О області. Виконували тестові завдання 2829 здобувачів освіти, що складає 92,9% від запланованих – це на 0,5% вище минулорічного показника.

Найбільше представництво здобувачів професійної освіти при виконанні тестових завдань 100% з професії «Кравець», найменше – 83,7% з професії «Маляр», що на 15,2% вище минулорічного показника.

На рис.3.1.1. подано інформацію щодо представництва здобувачів освіти при виконанні тестових завдань з професій, з яких проводилось оцінювання.

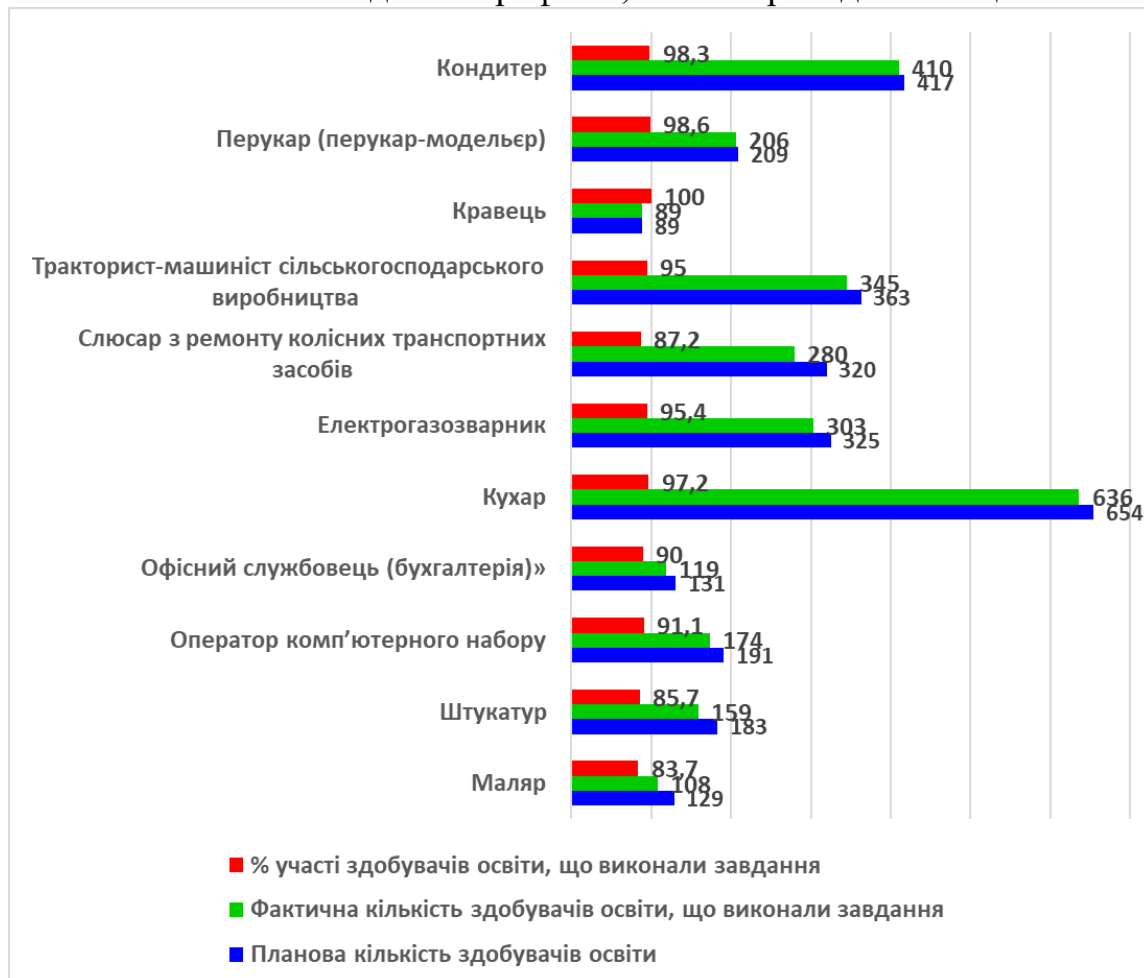

Рис.3.1.1. Представництво здобувачів професійної освіти при виконанні тестових завдань з професій, з яких проводилось оцінювання.

Середній показник (у відсотках) загальної успішності становить 88,4%; найвищий – з професії «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» (100%). Середній показник якісної успішності становить 68,8%; найвищий – з професій «Оператор комп'ютерного набору» та «Електрогазозварник» (87,6% та 87,5% відповідно). У таблиці 3.1.2. подано показники (середній та якісний) за результатами зовнішнього оцінювання із предметів професійно-теоретичної підготовки (професійних компетентностей) за 2023/2024 н. р.

Таблиця 3.1.2. Показники (середній та якісний) за результатами зовнішнього оцінювання із предметів професійно-теоретичної підготовки (професійних компетентностей) за 2023/2024 н.р.

Назва професії	Середній показник загальної успішності у даному заході %	Середній показник якісної успішності у даному заході %
Маляр	95,3	64
Штукатур	95,3	64
Оператор комп'ютерного набору	99,1	87,6
Офісний службовець (бухгалтерія)»	96,9	89,9

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів	100	85,08
Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва	93,1	60,5
Електрогазозварник	97,9	87,5
Кухар	97,8	85,8
Перукар (перукар-модельєр)	98,7	57,6
Кондитер	98,3	75
Середні показники	88,4	68,8

Більш детальна інформація щодо охоплення здобувачів освіти моніторинговими обстеженнями та результати зовнішнього оцінювання із предметів професійно-теоретичної підготовки (професійних компетентностей) у розрізі професій та закладів освіти розміщена за посиланням: <https://drive.google.com/file/d/173EZ2bauU3TPbPLyOZ7Fy4gR3YXyI-Cj/view>

Результати моніторингових досліджень засвідчили, що найвищий якісний показник навчальних досягнень здобувачів професійної освіти за виконання контрольних завдань (достатнього та високого рівня) показали здобувачі професійної освіти ЗП(ПТ)О з професій:

-«Кухар» – 95% (ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»), що на 5% нижче минулорічного показника (ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу»);

-«Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» – 89% (ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу» та ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»), що на 11% нижче минулорічного показника (ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти»);

-«Офісний службовець (бухгалтерія)» – 92,6% (ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»), що на 3,2% нижче минулорічного показника (ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти»);

-«Малляр» – 96% (ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»), що на 6% вище минулорічного показника (ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»);

-«Штукатур» – 84% (ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти»), що на 10% нижче минулорічного показника (ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва»);

-«Електрогазозварник» – 100% (ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж»), що відповідає минулорічному показнику (ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області» та ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»);

-«Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» – 96% (Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області та ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»), що на 1,7% нижче минулорічного показника (ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»).

Високі показники якісної успішності виявлено з професій, з яких у минулому році не проводилось оцінювання навчальних досягнень: «Перукар» – 100% (ДЗП(ПТ)О «Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту»); «Кравець» – 95,8% (Лозівський центр професійної освіти Харківської області); «Кондитер» – 98,8% (ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»).

Найнижчий якісний показник навчальних досягнень показали здобувачі освіти ЗП(ПТ)О з професій:

✓ «Кухар» – 0% (ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти»), що на 62,5% нижче минулорічного показника (Петрівський професійний аграрний ліцей);

✓ «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» – 24% (Барвінківський професійний аграрний ліцей), що на 2,3% вище минулорічного показника (Петрівський професійний аграрний ліцей);

✓ «Оператор комп'ютерного набору» – 75% (Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області), що на 3,6% нижче минулорічного показника (ДЗП(ПТ)О «Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту»);

✓ «Офісний службовець (бухгалтерія)» – 69,8% (ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області»), що на 8% нижче минулорічного показника (Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області);

✓ «Маляр» – 0% (ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»), що на 36% нижче минулорічного показника (ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»);

✓ «Штукатур» – 18% (Лозівський центр професійної освіти Харківської області), що на 24% нижче минулорічного показника (ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж»);

✓ «Електрогазозварник» – 8% (Центр професійно-технічної освіти №1 м.Харкова), що на 66,2% нижче минулорічного показника (Лозівський центр професійної освіти Харківської області та ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»);

✓ «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» – 9% (Центр професійно-технічної освіти №1 м.Харкова), що на 62,4% нижче минулорічного показника (ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу»).

Також найнижчі показники якісної успішності виявлено з професій, з яких у минулому році не проводилось оцінювання навчальних досягнень: «Перукар» – 10% (ДНЗ «Харківське вище професійне училище №6»); «Кравець» – 55,6% (ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг»); «Кондитер» – 0% (Лозівський центр професійної освіти Харківської області).

Моніторинг навчальних досягнень здобувачів професійної освіти ЗП(ПТ)О Харківської області за результатами ДКА

Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти ЗП(ПТ)О Харківської області за підсумками 2023/2024 н.р. проводився із предметів професійно-теоретичної, професійно-практичної підготовки та за результатами ДКА.

З 24 по 28 червня 2024 року з метою вивчення завершення 2023/2024 н.р. в ЗП(ПТ)О Харківського регіону методистами НМЦ ПТО у Харківській області було відвідано онлайн Державну кваліфікаційну атестацію (далі – ДКА) у 18 ЗП(ПТ)О (охоплено 75% закладів освіти).

Під час відвідування методисти вивчали якість проведення та організації завершального етапу освітнього процесу: участь та активність здобувачів освіти у ДКА, наявність усіх навчально-методичних документів, передбачених нормативно-правовими актами та необхідних для якісного проведення ДКА.

За результатами ДКА здобувачі освіти, які брали участь у даному заході, успішно склали випускний іспит та отримали професійну кваліфікацію (професію), за якою навчались у ЗП(ПТ)О протягом 1,5 та 3-х років.

Загальна кількість здобувачів освіти випускних груп ЗП(ПТ)О у 2023/2024 н.р., які повинні були проходити ДКА, склала 5284, що на 569 осіб більше, ніж у минулому році. Відсоток участі у ДКА складає 99,1%.

Найбільша кількість здобувачів освіти, що склали успішно ДКА, – 602 – у ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж», що на 49 осіб більше минулорічного показника цього ж закладу освіти. Найменша – 42 – у Петрівському професійному аграрному ліцеї, що на 5 осіб менше, і було зафіксовано у Барвінківському професійному аграрному ліцеї у 2022/2023 н.р.

Кількість здобувачів освіти, які атестовані під час проходження ДКА, склала 5239 осіб або 99,1 %, це на 0,74 % нижче ніж у минулому році.

Кількість здобувачів освіти, які не атестовані під час проходження ДКА, – 45 осіб або 0,9% від загальної кількості – це на 0,36% більше минулорічного показника Найбільша кількість неатестованих здобувачів освіти (8%) у ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості».

Під час проходження ДКА середній рівень засвоєння професійних компетентностей виявлено у 18,0% від загальної кількості атестованих, що на 0,9% нижче, ніж у минулому році. Найвищий показник засвоєння професійних компетентностей на середньому рівні – 53,9% – у Лозівському центрі професійної освіти Харківської області, що на 12,7% вище, ніж у 2022/2023 н.р., який було зафіксовано у ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області». Найнижчий – 0% – у Центрі професійно-технічної освіти №1 м.Харкова та ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області».

Дані про високий та середній рівень засвоєння професійних компетентностей у порівнянні з 2022/2023 н.р. подано у таблиці 3.1.3.

Таблиця 3.1.3. Високий та середній рівень засвоєння професійних компетентностей у порівнянні з 2022/2023 н.р.

Високий та середній рівень засвоєння професійних компетентностей у % за	Високий та середній рівень засвоєння професійних компетентностей у % за	Динаміка показників
---	---	---------------------

2022/2023 н.р.	2023/2024 н.р.	
81	82	Показник підвищився на 1%

Рівень сформованих професійних компетентностей (якісний показник у %) за результатами ДКА подано на рис.3.1.2.

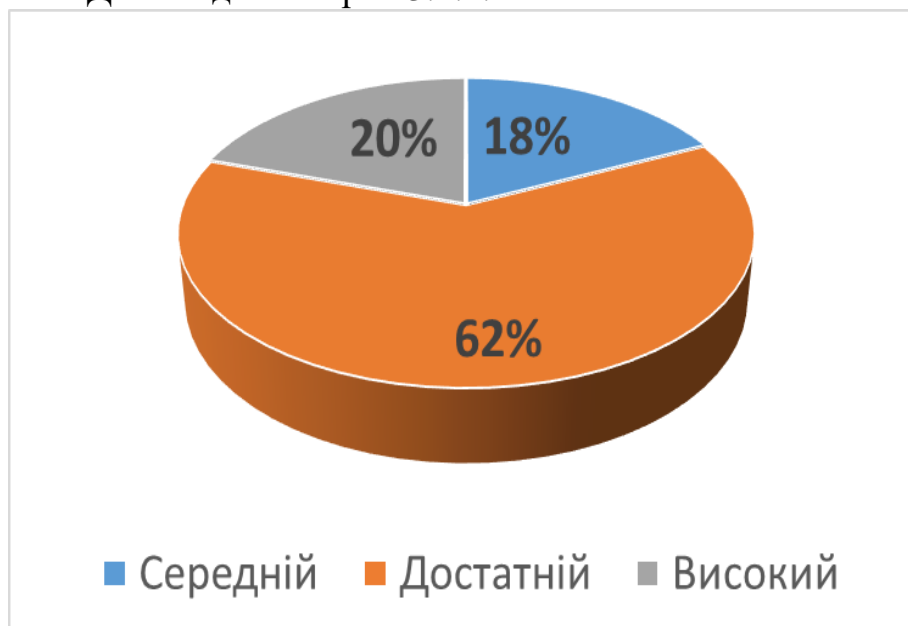

Рис.3.1.2. Рівень сформованих професійних компетентностей (якісний показник у %) за результатами ДКА

Більш детальна інформація щодо результатів навчальних досягнень здобувачів освіти ЗП(ПТ)О за результатами проходження ДКА у 2023/2024 н.р. подано у таблиці 3.1.4.

Таблиця 3.1.4. Результати навчальних досягнень здобувачів професійної освіти ЗП(ПТ)О за результатами проходження ДКА у 2023/2024 н.р.

№з/п	Назва ЗП(ПТ)О	Загальна кількість здобувачів освіти випускних груп, які повинні пройти ДКА	Здобувачі професійної освіти які:			Рівні компетентності здобувачів освіти (у %) під час проходження ДКА						Якість знань у % за результатами ДКА
			атестовані під час проходження ДКА	не атестовані під час проходження ДКА	% не атестованих	середній		достатній		високий		
						кількість здобувачів освіти	% від загальної кількості атестованих	кількість здобувачів освіти	% від загальної кількості атестованих	кількість здобувачів освіти	% від загальної кількості атестованих	
1.	Центр професійно-технічної освіти №1 м.Харкова	222	222	0	0	0	0	150	81,0	44	19,0	100
2.	ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»	341	326	15	4,4	40	12,3	226	69,3	60	18,4	87,7
3.	ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»	282	282	0	0	23	8,2	187	66,3	72	25,5	92,5

4.	ДНЗ «Харківське вище професійне училище № 6»	206	206	0	0	36	17,5	131	63,6	39	18,9	82,50
5.	ДЗП(ПТ)О «Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту»	122	122	0	0	26	21	76	62,0	20	16,0	79
6.	ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу»	228	228	0	0	22	9,6	147 0	64,5	59	25,9	90,4
7.	ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж»	602	602	0	0	7	1,1	461	76,6	134	22,3	98,8
8.	ЗП(ПТ)О «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області»	261	261	0	0	59	23	159	61,0	43	16,0	77%
9.	ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»	315	288	27	8	81	28	141	49,0	66	29,0	72
10.	Харківський професійний ліцей залізничного транспорту	112	112	0	0	20	18	87	78,0	5	4,0	82
11.	ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти»	107	106	1	0,9	28	26,4	46	43,4	32	30,2	73,6
12.	ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва»	105	104	1	1	13	12	50	48,0	42	40,0	88
13.	ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування»	201	201	0	0	25	12,4	93	46,3	83	41,3	88
14.	ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти»	187	187	0	0	77	41,2	92	49,2	18	9,6	58,8
15.	Зміївський професійний енергетичний ліцей	169	169	0	0	51	30	87	52,0	31	18,0	70
16.	Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області	507	507	0	0	29	5,72	387	75,9	93	18,3 4	94,28
17.	Лозівський центр професійної освіти Харківської області	275	275	0	0	146	53,09	93	33,82	36	13,0 9	100
18.	ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області»	131	131	0	0	29	22	77	58,7	25	19,2	88
19.	Регіональний центр професійної освіти ресторанного, будівельного та автотранспортного сервісу Харківської області	181	181	0	0	45	24,9	115	63,5	21	11,6	75,1
20.	ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг»	190	189	1	0,5	83	43,9	97	51,3	9	4,8	56,1
21.	ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»	303	303	0	0	14	4,60	260	85,80	29	9,60	95,40
22.	ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області»	146	146	0	0	0	0	102	69,9	44	30,1	100
23.	Барвінківський професійний аграрний ліцей	49	49	0	0	8	16,3	37	75,5	4	8,2	83,70
24.	Петрівський професійний аграрний ліцей	42	42	0	0	2	4,8	27	64,2	13	31,0	95
	Усього:	5284	5239	45		864		3328		1022		
	Середній показник (у %):					0,61		18		62		20 82

3.2. Загальноосвітня підготовка (аналіз якості навчання, рівня знань, умінь і навичок здобувачів освіти ЗП(ПТ)О)

З метою порівняльного аналізу рівня сформованості навчальних компетентностей здобувачів освіти ЗП(ПТ)О НМЦ ПТО у Харківській області щорічно проводиться моніторинг якості знань здобувачів освіти з 5 предметів загальноосвітньої підготовки («Українська мова», «Математика», «Історія України», «Фізика» та «Хімія») за результатами оцінок у свідоцтвах про здобуття базової загальної середньої освіти (БЗСО), діагностичних контрольних робіт на I курсі навчання у ЗП(ПТ)О (ДКР «вхід») і на III курсі (ДКР «вихід»), підсумкової оцінки за рік.

Аналіз рівня успішності вступників до ЗП(ПТ)О у 2023/2024 н.р. (за свідоцтвами про БЗСО)

НМЦ ПТО у Харківській області було зібрано і проаналізовано інформацію щодо рівня успішності вступників до ЗП(ПТ)О за свідоцтвами про базову загальну середню освіту. З 5 вищезазначених предметів майже 62% вступників мають знання середнього рівня. Відсоток учнів, які навчалися на достатньому рівні (28%), перевищує кількість тих, що мають початковий рівень (72%), і тільки 2,9% учнів мають знання високого рівня (рис. 3.2.1).

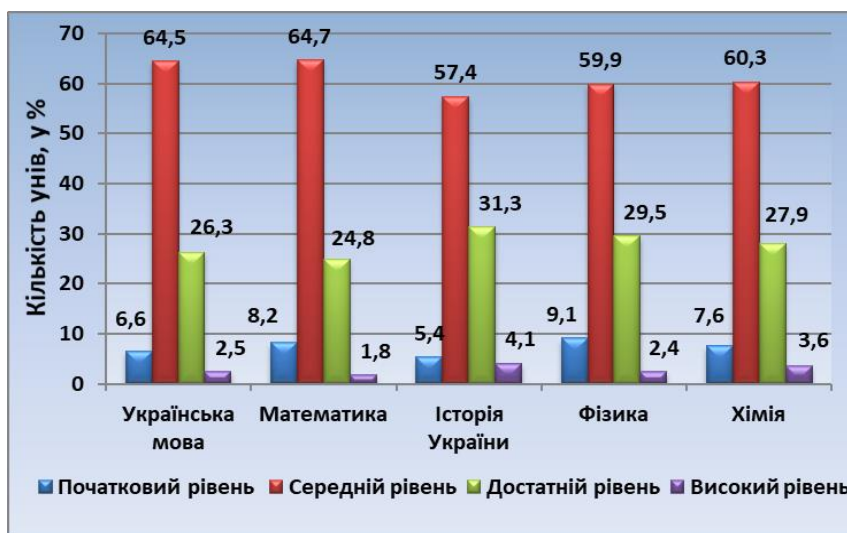

Рис.3.2.1. Розподіл учнів-вступників за рівнями знань

Якість знань вступників з історії України, фізики та хімії становить у середньому 33%. Як і минулого року, найнижчі показники рівня знань вступників з математики.

Зміст базових загальноосвітніх предметів на середньому-високому рівнях засвоїли 92,2% учнів, це на 0,7% нижче минулого року. Якісно знають навчальний матеріал (достатній-високий рівні) – 30,9% учнів, що на 4,6% вище минулорічних показників (див. таблицю 3.2.1).

Таблиця 3.2.1. Оцінки вступників до ЗП(ПТ)О у свідоцтві про базову загальну середню освіту у 2023/2024 н.р.

№ з/п	Назва предмета	Початковий рівень		Середній рівень		Достатній рівень		Високий рівень		Успішність		Якість	
		учні	%	учні	%	учні	%	учні	%	учні	%	учні	%
1	Укр. мова та література	151	6,6	1 475	64,5	601	26,3	57	2,5	2 133	93,2	658	28,8

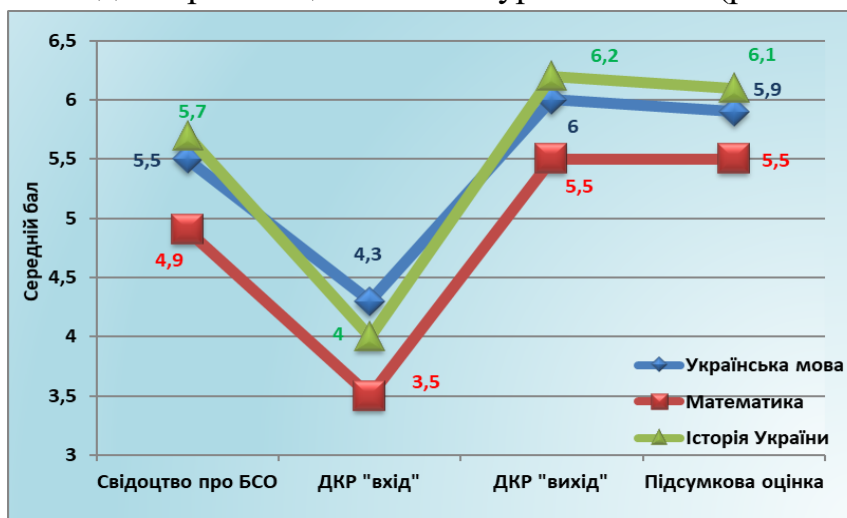
2	Математика	188	8,2	1 478	64,7	568	24,8	42	1,8	2 088	91,3	610	26,7
3	Історія України	123	5,4	1 304	57,4	712	31,3	94	4,1	2 110	92,9	806	35,5
4	Фізика	185	8,1	1 369	59,9	674	29,5	55	2,4	2 098	91,8	729	31,9
5	Хімія	175	7,6	1 383	60,3	641	27,9	82	3,6	2 106	91,8	723	31,5
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ		822	7,2	7 009	61,4	3 196	28	330	2,9	10 535	92,2	3 526	30,9

При порівнянні показників навчальних досягнень учнів за результатами ДКР «на вході» з оцінками, які одержали учні у свідоцтві БЗСО, спостерігається розбіжність даних – на 13,4% менша кількість учнів, що мають знання початкового рівня, на стільки вища успішність (середній-високий рівні знань) учнів з базових предметів. При цьому спостерігається підвищення показника якості знань учнів (достатній-високий) на 6,6%. З узагальненими результатами ДКР «на вході» можна ознайомитися за посиланням: <https://docs.google.com/document/d/1PCjQZD5Ujzbzq-oHbVqNjyuraqwhr847S/edit?usp=sharing&oid=106301952741859825113&rtpof=true&sd=true>

Моніторинг якості освітніх послуг у ЗП(ПТ)О за результатами річних оцінок випускників з математики, української мови та історії України

У цьому навчальному році проаналізовано інформацію про річні оцінки з математики, української мови та історії України 3236 випускників з 24 (100%) ЗП(ПТ)О області. Узагальнені результати подано за посиланням: <https://docs.google.com/document/d/15htiaEnmhImKmBHXX0tJxoCzraytluuW/edit?usp=sharing&oid=106301952741859825113&rtpof=true&sd=true>

Порівняльний аналіз середнього бала з предметів виявив, що діаграма має класичний вигляд – найнижчі середні бали з усіх предметів з ДКР «вхід» і найвищі – ДКР «вихід» та річні оцінки за III курс навчання (рис.3.2.2).

Рис.3.2.2. Середній бал з навчальних предметів

Типова ситуація з різницею між середніми балами у свідоцтві БЗСО і ДКР «вхід» у середньому в 1,5 бала свідчить, що оцінки вступників не відповідають реальному рівню їх знань, або завдання з ДКР «вхід» перевантажено складними завданнями.

Щодо якості навчання учнів на III курсі, невелика розбіжність середніх балів ДКР «вихід» та річних оцінок у межах 0,1 бала, демонструє правдивість

показників. З узагальненими результатами ДКР «на виході» можна ознайомитися у листі НМЦ ПТО у Харківській області від 06.06.2024 №570 вс.

При порівнянні результатів навчання випускників за три останні роки виявлено, що тримаються стабільні показники середнього бала з незначним покращенням у річних оцінках з української мови та історії України. При цьому спостерігаються коливання середнього бала у вхідних діагностичних роботах з української мови та історії України, зниження на 2,2 та 1,2 бала відповідно. Суттєвих змін у показниках ДКР «вихід» не відбувається, середній бал ДКР «на виході» максимально наближений до річних оцінок, між ними немає розбіжностей.

Аналіз результативності навчання за результатами навчання випускників ЗП(ПТ)О показав (рис.3.2.3), що більшість з них (49,1 – 64% від загальної кількості), як і в попередні роки, отримала знання з української мови, математики та історії України середнього рівня. З 3-х предметів краща ситуація складається з вивченням історії України, як і останні 2 роки: найбільша кількість випускників з достатнім (34,4%) та високим (6,1%) рівнями знань. Гірші показники з математики: кількість випускників з початковим рівнем знань-10,1%, з достатнім-22,9% і високим (2,6%).

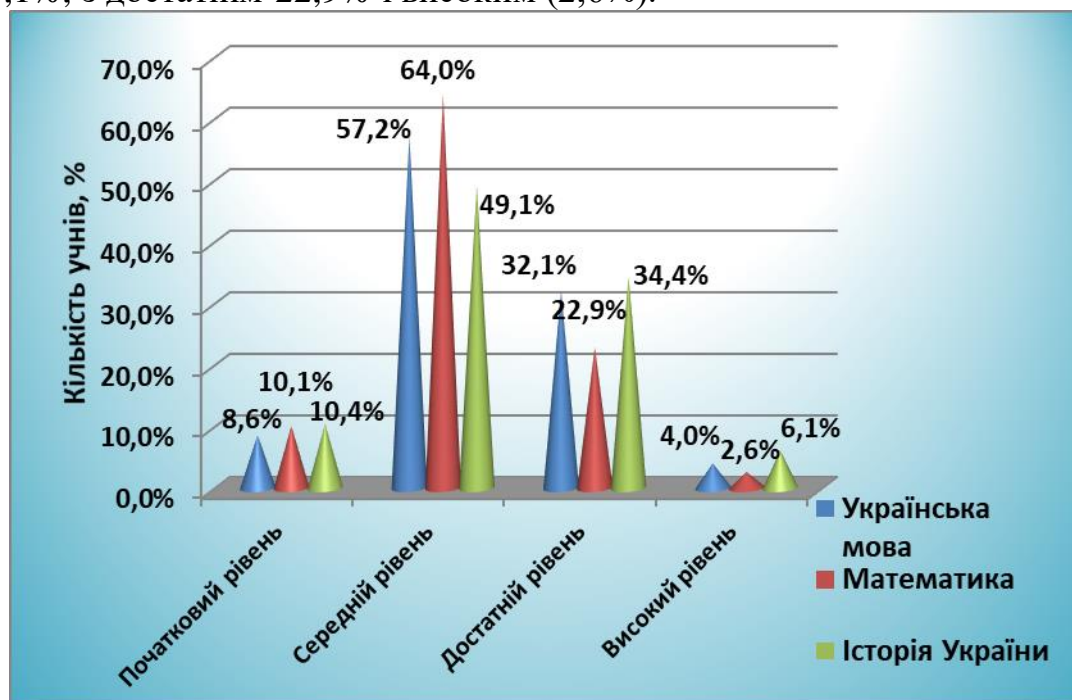

Рис.3.2.3. Результативність навчання з предметів

Порівнюючи результати навчання випускників ЗП(ПТ)О за останні 3 роки, спостерігається негативна динаміка щодо кількості учнів, які отримали річні оцінки початкового рівня знань з української мови – на 1,9%, з математики – на 2,3%, історії України – на 2,6%. Позитивна динаміка результатів навчання проявляється з деяких навчальних предметів: з української мови виріс відсоток учнів (+1,8%) з достатнім рівнем знань та на 2,3% збільшилась кількість учнів, які отримали річний бал з історії України високого рівня.

Методистами НМЦ ПТО у Харківській області рекомендовано викладачам предметів загальноосвітньої підготовки вжити заходів щодо коригування перебігу освітнього процесу та підвищення якості освіти з кожного предмета.

Формування мовної компетентності. Результати мовно-літературних конкурсів серед здобувачів освіти ЗП(ПТ)О

З метою виявлення творчо обдарованої молоді, розвитку її потенціалу, виховання у молодого покоління поваги до мови і традицій свого народу, підвищення рівня мовної освіти в Україні у грудні 2023 року відбувся обласний етап мовно-літературних конкурсів серед здобувачів освіти ЗП(ПТ)О.

II (обласний) етап *XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка серед здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти* (далі – Конкурс) у ЗП(ПТ)О Харківської області проведено 19 грудня 2023 року в дистанційному форматі, у якому взяли участь 65 здобувачів освіти.

Результати Конкурсу оприлюднені у листі НМЦ ПТО у Харківській області від 26.12.2023 № 387 вс.

Переможці Конкурсу взяли участь у фінальному етапі (наказ МОНУ від 26.03.2024 №398 «Про нагородження переможців XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, які навчаються в закладах освіти України») та мають результат:

- Чорна Дар'я, здобувачка освіти 2 курсу ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг», – диплом I ступеня;
- Кот Вероніка, здобувачка освіти 1 курсу ДЗП(ПТ)О «Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту», – диплом III ступеня;
- Половинник Ванесса, здобувачка освіти 3 курсу ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування», – диплом III ступеня.

5 грудня 2023 року відбувся *III (обласний) етап XXIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика серед здобувачів освіти ЗП(ПТ)О Харківської області* (далі – Конкурс) в онлайн-форматі.

У Конкурсі взяли участь 69 здобувачів освіти – переможці I етапу (I, II та III курсів) – 91,7% від загальної кількості ЗП(ПТ)О.

Результати Конкурсу оприлюднені у листі НМЦ ПТО у Харківській області від 13.12.2023 № 374 вс.

У фінальному етапі Конкурсу (наказ МОНУ від 08.04.2024 №474 «Про результати четвертого етапу XXIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика») виборола III місце Чорна Дар'я, учениця ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг».

IV. СТАН НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТИВНО-МАСОВОЇ, СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ, ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Національно-патріотичне виховання

Заходи національно-патріотичного виховання у ЗП(ПТ)О Харківської області у 2023/2024 н.р. проводилися онлайн, за допомогою платформи ZOOM.

Проявили високу активність, використовували сучасні форми проведення виховних заходів 83% ЗП(ПТ)О. Менш активними були: ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж», ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області», Харківський професійний

ліцей залізничного транспорту, Куп'янський регіональний центр професійної освіти». Усього проведено близько 300 виховних заходів для учнівської молоді.

Тематика виховних заходів національно-патріотичної спрямованості була присвячена Дню спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Дню захисників і захисниць, Дню Українського козацтва, Дню пам'яті Героїв Небесної сотні та ін.

Бесіди і виховні години були проведені за такими темами: «Крим – це Україна», «День Єднання», «Чорнобиль – довгий слід трагедії», «День пам'яті та перемоги над нацизмом», «Україна – це нація незламних», «Герої не вмирають», «Що означає бути патріотом?» та ін.; міні-уроки, уроки мужності: «Тернистий шлях до соборності», присвячений Дню Соборності України, «Захисники України – гордість і душа держави, її надія та оберіг»; флешмоби: «Мова моя солов'їна» з нагоди Дня української писемності та мови, «Вишиванка – символ України як великої родини», «Донатимо на ЗСУ».

Презентації та відеоролики, які були розроблені ЗП(ПТ)О в ході проведення заходів, розміщені на YouTube каналі та Google Диску:

✓ «Слава нашим ЗСУ»: <https://youtu.be/sgpTQ9yhxxQ>

✓ «Герої не вмирають – просто йдуть у небо. Пам'яті Максима Кривцова»: <https://youtu.be/oTO1PyhFE68>

✓ «День пам'яті та примирення»: <https://youtu.be/1-kYA5fVbSs>, <https://youtu.be/jzM0roiDqcw>

✓ Практичний досвід щодо національно-патріотичного виховання учнівської молоді в умовах воєнного стану:

https://docs.google.com/presentation/d/1QIF9wD1X1mDE18T_LyiapE2YhvGkv2sY/edit#slide=id.p1

4.2. Спортивно-масові заходи

Протягом 2023/2024 н.р. у ЗП(ПТ)О Харківської області проведено в онлайн-форматі такі спортивно-масові заходи:

– челендж «Формуємо здорове українське суспільство: спорт та освіта у пріоритеті» під девізом «Об'єднуємося разом» (взяли участь 22 ЗП(ПТ)О);

– Всеукраїнський фізкультурно-оздоровчий захід «Рух – це здорово» (186 учнів із 12 ЗП(ПТ)О);

– онлайн-захід у підтримку дітей Луганщини та ЗСУ (46 учнів із 7 ЗП(ПТ)О);

– олімпійські уроки, тижні (2262 учні із 22 П(ПТ)О);

– спортивні заходи «Янголи спорту», присвячені пам'яті вихованцям-спортсменам, які загинули при захисті Батьківщини (8 ЗП(ПТ)О);

– спортивні челенджі «Рухаємося разом», виховні години «Презентації видів спорту» (1235 учнів);

– спортивні ігри «Козацька наснага», присвячені Дню захисників і захисниць України (1165 учнів);

– дні здоров'я (2700 учнів);

– флешмоб «Дякую героям ЗСУ» (12 ЗП(ПТ)О);

– спортивно-масові заходи «Пліч-о-пліч»;

– у рамках першого етапу спортивних ігор України:

- згинання та розгинання рук в упорі лежачи (720 дівчат, 865 юнаків);

- стрибки на скакалці за 30 с. (615 дівчат, 804 юнаки);
- підймання тулуба за 1 хвилину (625 дівчат та 820 юнаків);
- підтягування на перекладині (968 юнаків).

Заходи проведені в офлайн-форматі:

- змагання зі стрільби з пневматичної гвинтівки (125 дівчат та 179 юнаків);
- оздоровчий захід Challenge Fest (64 дівчат та 158 юнаків);
- змагання з міні-футболу (57 юнаків);
- змагання з туризму (42 дівчат та 38 юнаків);
- змагання з настільного тенісу (15 юнаків).

Усього у ЗП(ПТ)О Харківської області проведено 159 спортивно-масових заходів, в яких узяли участь близько 4000 здобувачів освіти.

4.3. Соціально-психологічна робота

4.3.1. Дослідження з питань впровадження гендерної рівності

У ЗП(ПТ)О Харківської області соціально-психологічною службою у 2023/2024 н.р. проводилися просвітницькі заходи щодо утвердження гендерної рівності та недопущення дискримінації за ознакою статі:

- ✓ виховні години: «Гендерна культура та подолання стереотипних уявлень про роль жінки і чоловіка»;
- ✓ обговорення: «Аргументи і факти дискримінації за ознакою статі»;
- ✓ тренінгові заняття: «Біологічні особливості як жінок, так і чоловіків, зберігаючи при цьому рівність у правах, рівність у свободах, рівність у обов'язках, рівність у відповідальності та рівність у можливостях»;
- ✓ семінари: «Забезпечення рівних можливостей жінок і чоловіків щодо поєднання професійних та сімейних обов'язків».

На офіційних сайтах ЗП(ПТ)О Харківській області розміщено інформацію з питань просування гендерної культури.

4.3.2. Аналіз результатів вивчення схильності учнівської молоді ЗП(ПТ)О у Харківській області до шкідливих звичок

Соціально-психологічною службою НМЦ ПТО у Харківській області у вересні 2023 року здійснено вивчення схильності учнівської молоді до шкідливих звичок. У обстеженні взяли участь 720 учнів ЗП(ПТ)О. Аналіз результатів дослідження свідчить про те, що: кількість однокласників, які вживають алкоголь, становить 405 осіб, (56,25%); мають друзів, які вживають наркотики, 48 учнів (6,6%); паління анаші, марихуани, гашишу 354 учнів не вважають наркоманією.

На питання «Звідки опитуваний одержує інформацію про шкідливий і небезпечний вплив наркотиків» були дані відповіді: а) не одержує зовсім: 52 особи; б) від батьків: 18 осіб; в) у закладі освіти: 148 опитаних; г) із ЗМІ: 53 особи; д) від друзів: 89 учнів.

Такі результати свідчать про необхідність удосконалення роботи та соціально-психологічної служби ЗП(ПТ)О щодо профілактики скоєння правопорушень, пропаганди здорового способу життя серед учнівської молоді; активізації пізнавальної діяльності учнів з метою їх залучення до соціально-педагогічних заходів, тренінгових занять, виховних годин. Рекомендовано практичним психологам і соціальним педагогам використовувати такі

програми: «Будуємо майбутнє разом: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді», «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція», «Корисні звички», «Розвиток життєвих навичок дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Соціально-психологічна профілактика суїцидальних тенденцій підлітків та молоді» тощо.

4.3.3. Вивчення складу пільгового контингенту учнів ЗП(ПТ)О

У ЗП(ПТ)О Харківської області велика увага приділяється піклуванню про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У 24 ЗП(ПТ)О у 2023/2024 н.р. навчалась 461 дитина-сирота або позбавлена батьківського піклування. Найбільша кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здобували первинну професійну підготовку у ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж» (71 особа), Лозівському центрі професійної освіти Харківської області (49 осіб), ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості» (37 осіб), ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти» (32 особи); найменша кількість – у Петрівському та Барвінківському професійних аграрних ліцеях, Харківському професійному ліцею залізничного (по 1 особі).

У 18 ЗП(ПТ)О реалізується інклюзивне навчання: створено умови для навчання 218 учнів з особливими потребами. Найбільша кількість здобувачів освіти, яким надаються інклюзивні освітні послуги, навчаються у ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж» (50,9%), ЗП(ПТ)О «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (11%), ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості» (9%) від загальної кількості учнів з особливими потребами.

Незважаючи на складність роботи всіх учасників освітнього процесу у дистанційному режимі, соціально-психологічна служба ЗП(ПТ)О продовжує здійснювати психологічну підтримку здобувачів освіти з числа внутрішньо переміщених осіб, зокрема тих, хто виїхав за кордон, проведена паспортизація груп та ЗП(ПТ)О, зібрані й упорядковані списки учнів пільгових категорій. Своєчасно надається соціально-педагогічна допомога: вирішуються питання отримання житла, оформлення паспортів, пенсій, лікування, оздоровлення.

Соціально-психологічною службою проведено *онлайн-зустрічі*: "Особливості впливу паління на організм підлітків та наслідки для здоров'я", "Здоров'я та його основні складові", *онлайн-бесіди* "Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх", "Насилля та його наслідки для підлітків", "Торгівля людьми та як не потрапити в пастку", "Конфліктні ситуації та способи виходу з них", "Методи ефективного спілкування", "Толерантність та її значення у формуванні цілісної особистості молодої людини", *онлайн-гра* "Соціальні цінності в житті", *заняття з елементами тренінгу* "Самореалізація як складова успішної особистості".

Протягом листопада-грудня 2023 року методистами НМЦ ПТО у Харківській області для фахівців соціально-психологічної служби ЗП(ПТ)О проведено цикл онлайн-занять на тему: «Психологічна допомога учасникам освітнього процесу щодо кризових станів». Мета: допомогти фахівцям надавати першу психологічну допомогу учасникам освітнього процесу в період гострих стресових ситуацій та виявляти домашнє насильство над дитиною. Розглядалися питання щодо психологічної допомоги підліткам, які

постраждали під час воєнного стану; особливостей спілкування з дітьми, які постраждали від насильства; реакції на стреси. Учасникам надано кейс краших методик для психодіагностики стресових станів та тренінгову програму для неповнолітніх «Подолання агресивної поведінки».

4.4. Профорієнтаційна робота

4.4.1. Обласний профорієнтаційний фоточелендж «Моя улюблена професія»

З метою формування в учнівської молоді активної життєвої позиції, готовності брати участь у суспільному і культурному житті ЗП(ПТ)О, популяризації та пропаганди престижності робітничих професій, поширення інформації про ЗП(ПТ)О Харківського регіону, сприяння посиленню профорієнтаційної роботи НМЦ ПТО у Харківській області з 5 грудня 2023 року по 20 січня 2024 року проведено фоточелендж «Моя улюблена професія».

У заході взяли участь 20 ЗП(ПТ)О: надано 92 фотографії з професій, які завантажувалися на сторінку НМЦ ПТО у Харківській області у Фейсбуці за номінаціями. Найкраще фото з кожної професії визначалося за кількістю вподобайок. Переможцями у номінаціях стали:

- професії монтажно-будівельного профілю – ЗП(ПТ)О «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (96 голосів);

- професії харчової промисловості та ресторанного сервісу – ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (181);

- професії швейного профілю – ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж» (166);

- професії машинобудівного профілю – ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування» (42);

- професії електромонтажного та зварювального напрямку – ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (116);

- професії сільськогосподарського профілю – ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (174);

- автотранспортні професії та професії залізничного напрямку – ЗП(ПТ)О «Харківський професійний коледж» (91);

- професії економічного напрямку та професії ІТ-технологій – ЗП(ПТ)О «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (114);

- професії сфери обслуговування – Регіональний центр професійної освіти електротехнічних, машинобудівних та сервісних технологій Харківської області (78).

4.4.2. Фестиваль професій «Проф-fest» м. Харкова

28.03.2024 у Харкові відбувся перший за час війни фестиваль професій «Проф-fest», організований Департаментом освіти Харківської міської ради за підтримки міського голови Ігоря ТЕРЕХОВА. 13 ЗП(ПТ)О м.Харкова презентували харківським школярам робітничі професії, їх особливості і переваги, подробиці та умови вступу до ЗП(ПТ)О. Демонстрація майстерності у

таких професіях, як перукарі, кравці, кухарі, кондитери та ін., надала можливість відвідувачам оцінити потенціал галузей та спробувати свої сили. За словами організаторів, фестиваль відвідало близько 500 харківських школярів.

4.4.3. Онлайн-збір лідерів учнівського самоврядування

У рамках профорієнтаційної роботи у 2023/2024 н.р. пройшов онлайн-збір лідерів учнівського самоврядування на тему: «Наближаємо перемогу разом». У виступах лідери учнівського самоврядування 23 ЗП(ПТ)О розповіли про себе та свою професію, перспективи її розвитку після війни, поділилися проектами розвитку професійної кар'єри у найближчі 5-10 років.

4.4.4. Функціонування у ЗП(ПТ)О центрів кар'єри

Умови воєнного стану призвели до змін у роботі центрів кар'єри, які переважно перейшли на дистанційний формат. Зокрема, проведено заходи: дні відкритих дверей, тренінги, ділові ігри, ярмарки вакансій, семінари та індивідуальні консультації. Активно наповнювалася база потенційних партнерів-підприємств для організації виробничої практики та працевлаштування здобувачів освіти. Інформація про можливості кар'єрного зростання активно поширювалася через сайти ЗП(ПТ)О та соцмережі.

Розділ «Центр кар'єри» є на сайтах 79,2% (19 закладів), де розміщені нормативно-правові документи, накази про їх створення та положення, поради для учнів та посилання на веб-ресурси щодо пошуку роботи, складання резюме, галереї успішних випускників тощо; 20,8% (5 закладів) не мають на сайті даного розділу, що суттєво зменшує ефективність профорієнтаційної роботи.

НМЦ ПТО у Харківській області звертає увагу на це таких ЗП(ПТ)О: ДЗП(ПТ)О «Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту», ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва», Харківський професійний ліцей залізничного транспорту, Зміївський професійний енергетичний ліцей.

V. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗП(ПТ)О ОБЛАСТІ

5.1. Інформаційно-видавнича діяльність.

У звітний період продовжувалася підготовка і випуск зареєстрованих видань НМЦ ПТО у Харківській області – газети «Вісник профосвіти» та науково-методичного журналу «Професійна освіта: теорія і практика».

Зміст газети «Вісник профосвіти» формується відповідно до плану роботи НМЦ ПТО у Харківській області. Основною тематикою газети є висвітлення життя і діяльності учнівських та педагогічних колективів ЗП(ПТ)О, результатів моніторингових досліджень, конкурсів та виставок, досвіду роботи педагогічних працівників тощо.

Усього за 2023/2024 н.р. видано 9 випусків газети (17 номерів), опубліковано 105 матеріалів (244 сторінки) (у 2022/2023 н.р. – 99 матеріалів).

У звітний період видано 2 спецвипуски газети:

- перший – присвячений захисникам і захисницям України та усім, хто став на захист держави; також надруковані сторінки пам'яті про загиблих героїв;
- другий – присвячений Міжнародному дню волонтера.

Щорічно видається науково-методичний журнал «Професійна освіта: теорія і практика». У журналі, який видано у грудні 2023 року, опубліковано 17 матеріалів (148 сторінок), у 2022 – 66 матеріалів (336 сторінок).

Газета «Вісник профосвіти» та науково-методичний журнал «Професійна освіта: теорія і практика» розміщуються на офіційному сайті НМЦ ПТО у Харківській області (<http://nmc.ptu.org.ua/elektronna-biblioteka/>) та інформаційно-освітньому порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області» (<http://ptu.org.ua/?p=13853>, <http://ptu.org.ua/?p=13855>).

У 2023/2024 н.р. методистами НМЦ ПТО у Харківській області та педагогами ЗП(ПТ)О підготовлено і надруковано буклети (так звані малі форми) – досвід роботи педагогічних працівників та методичні рекомендації (<http://nmc.ptu.org.ua/informaczijna-diyalnist/vydavnycha-robota/inshi-vydannya-pedpraczivnykiv-zpo-ta-metodystiv-nmcz-ptu/2024-r/>).

НМЦ ПТО у Харківській області було організовано роботу щодо розповсюдження кращих педагогічних практик за допомогою соціальної мережі Facebook <https://www.facebook.com/groups/proftehosvitaKharkiv/>, офіційного сайту «Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області» <http://nmc.ptu.org.ua/> та інформаційно-освітнього порталу «Професійно-технічна освіти Харківської області» <http://ptu.org.ua/?p=13853>.

5.2. Моніторинг функціонування сайтів ЗП(ПТ)О

Протягом березня 2024 року НМЦ ПТО у Харківській області здійснювався моніторинг функціонування та наповнення веб-сайтів ЗП(ПТ)О Харківщини. Мета: визначити актуальність інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів ЗП(ПТ)О та їх функціонування. Пошук та аналіз інформації на веб-сайтах здійснювався за такими критеріями:

- наявність та актуальність публічної інформації (статут, штатний розклад, інформація про ліцензії та атестацію професій, кошторис, фінансовий звіт, освітні програми, вакансії);
- актуальність результатів моніторингу якості освіти;
- наявність плануючої та звітної документації закладу (за останні 2 роки);
- наявність та актуальність інформації для абітурієнтів та їх батьків (правила прийому, умови вступу, електронна заява, зворотній зв'язок);
- структура сайту відповідно до напрямків роботи (методична, загальноосвітня, професійна, виховна, бібліотечна, соціально-психологічна, профорієнтаційна) та актуальність матеріалів;
- зручність навігації сайту;
- наявність та функціонування активних кнопок соціальних мереж;
- оптимізація для пошукових систем (легкість пошуку у браузері);
- наявність посилань на інші ресурси (їх актуальність, доцільність, систематизація);
- наявність інформації про безпеку життя в умовах воєнного стану (правила поведінки, поради, пам'ятки, інструкції);
- зручність доступу до новин та частота їх розміщення;
- адаптація сайту для роботи закладу освіти в умовах воєнного стану за дистанційною формою навчання (наявність електронних розкладів, електронних освітніх ресурсів, активних посилань на проведення заходів).

У ході моніторингу вивчено офіційні сайти 24 ЗП(ПТ)О Детальна інформація щодо результатів моніторингу розміщена за посиланням: <http://nmc.ptu.org.ua/czifrovizacziya-osvity/korysni-posylannya-2/>

Проаналізувавши сайти ЗП(ПТ)О щодо актуальності матеріалів, наповнення ними розділів та функціонування сайтів за вищезазначеними критеріями, можемо зробити висновок:

1. Нормативно-правові документи та публічна інформація (відповідно до Ст. 30 Закону України «Про освіту») на сайтах представлена у більшості ЗП(ПТ)О, але потребує ретельного перегляду та оновлення. Інша частка закладів має відповідально поставитися до вимог статті і завантажити усі необхідні матеріали.

2. На 50% сайти закладів наповнені сучасними та актуальними інформаційно-методичними матеріалами, решта ЗП(ПТ)О повинні суттєво підійти до оновлення матеріалів, особливо щодо дистанційного навчання, профорієнтації, безпеки учасників освітнього процесу тощо.

3. Сайти майже всіх ЗП(ПТ)О мають зручну навігацію, що робить інформацію на сайті легко доступною для користувачів. Але деяким закладам необхідно модернізувати сайти (інтерфейс), розробити їх чітку структуру, виділити розділи за основними напрямками діяльності закладу.

4. Щодо дистанційного навчання, то усі сайти закладів наповнені багатьма матеріалами з цього питання, але в деяких розділах трапляється застаріла інформація, наприклад, методичні та дидактичні матеріали для проведення уроків офлайн. Також необхідно звернути значну увагу на посилання на сайти, веб-ресурси, оскільки багато з них є неактивними.

Отже, важливо, щоб заклади систематично вдосконалювали свої веб-сайти, надавали актуальну та корисну інформацію для користувачів і підтримували їх відповідно до вимог сучасності, тому усі заклади освіти мають відповідально підійти до роботи з сайтами й оновити необхідну інформацію.

5.3. Аналіз офіційних сторінок ЗП(ПТ)О Харківщини у соціальній мережі Facebook

У травні 2024 НМЦ ПТО у Харківській області здійснено аналіз сторінок ЗП(ПТ)О Харківщини у соціальній мережі Facebook за такими напрямками:

- наявність сторінки чи групи у Facebook та їх оформлення;
- наявність контактної інформації: електронної адреси, посилань на офіційний сайт та соціальні мережі;
- інформаційне наповнення;
- наявність профорієнтаційних матеріалів.

Facebook-профілі мають 23 ЗП(ПТ)О, що становить 95,8% від загальної кількості закладів. Слід зауважити, що деякі ЗП(ПТ)О мають декілька профілів у Facebook, але активніше ведуть той, на якому більша кількість підписників.

Сторінки мають 7 закладів (30,4%), групи – 4 (17,4%), профіль – 6 (26,1%), сторінку+групу – 4 (17,4%), профіль+групу – 2 (8,7%). Активність сторінок підтримують 23 ЗП(ПТ)О, де презентують себе та рекламують освітні послуги, які надають. Слід зауважити, що назва закладу в шапці профілю у 3 ЗП(ПТ)О (13%) не відповідає офіційній назві і її незручно використовувати в дописах

іншим закладам (Profesiyna Osvita, Заклад Освіти, Region Region), проте повну назву ці заклади вказують на логотипах.

Щодо наявності контактної інформації, то більшість закладів вказують її в шапці профілю, або надають у профорієнтаційних листівках-запрошеннях. На жаль, 2 ЗП(ПТ)О (8,7%) взагалі не вказали контактних даних і підписникам доводиться запитувати адресу і телефони в коментарях.

На сторінках представлена актуальна інформація, яка демонструє онлайн- та офлайн-життя закладу, заходи, приурочені різним подіям; багато інформації профорієнтаційного характеру, креативні фото і відео тощо. Більшість закладів створюють яскраві та цікаві профорієнтаційні листівки, відеозапрошення на день відкритих дверей, відеоролики, що приваблює відвідувача.

Таким закладам, як: Центр професійно-технічної освіти №1 м.Харкова, ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти», ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти» та Петрівський професійний аграрний ліцей, слід регулярно виставляти актуальні новини з життя закладу для створення бажаного іміджу та репутації, для зацікавлення відвідувачів сторінки, для залучення потенційних вступників.

VI. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ПРОФТЕХОСВІТІ ОБЛАСТІ

6.1. Дослідно-експериментальна діяльність

З січня 2024 року у Харківській області проводився III-ій (узагальнювальний) етап експерименту регіонального рівня за темою «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти» у ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» та ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти», які входять до Науково-освітнього альянсу «Soft skills – навички успішності». В травні 2024 року до альянсу приєднався ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу».

02.05.2024 на панорамному вебінарі «Soft skills – кращі практики формування», проведеному кафедрою професійної і вищої освіти Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України та Науково-освітнім альянсом «Soft skills – сучасні навички успішності», педагоги ЗП(ПТ)О «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу» представили досвід роботи з формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі ЗП(ПТ)О та приєднався до альянсу.

Згідно з планом проведення експерименту регіонального рівня педагогічні працівники ЗП(ПТ)О, в яких проводиться педагогічно-експериментальна робота, брали участь у заходах, проведених кафедрою професійної та вищої освіти Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України та Науково-освітнім альянсом «Soft skills – навички успішності»:

01.02.2024 – майстер-клас «Ігрові технології у формуванні м'яких навичок»;

08.02.2024 – педагогічні читання «Творчість як фактор мотивації досягнень»;

14.03.2024 – наукові діалоги «М'які навички у селф-менеджменті педагогічних працівників ЗП(ПТ)О»;

18.04.2024 – презентація рукопису методичного посібника «Технологія формування «м'яких» навичок (soft skills) у ЗП(ПТ)О»;

02.05.2024 – панорамний вебінар «Soft skills – кращі практики формування»;

09.05.2024 – декада професійної освіти в Україні за програмою Defile – profe.

21.03.2024 на засіданні науково-методичної ради НМЦ ПТО у Харківській області ЗП(ПТ)О звітували про хід проведення педагогічного експерименту регіонального рівня.

28.03.2024 у рамках XV Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2024» на засіданні круглого столу: «Сучасні тенденції розвитку особистості фахівця в умовах відкритої освіти», методист НМЦ ПТО у Харківській області презентувала тему: «Методична система професійного розвитку педагогічних працівників в умовах трансформації професійної освіти».

6.2. Міжнародна співпраця

У 2023/2024 н.р. ЗП(ПТ)О Харківської області продовжували плідну співпрацю з міжнародними партнерами – донорськими організаціями та їх представництвами в Україні, освітніми установами з інших країн світу.

НМЦ ПТО у Харківській області здійснював методичний супровід участі ЗП(ПТ)О у реалізації таких проєктів:

1. «Енергоефективний освітній заклад. Термомодернізація закладів ПТО в рамках розроблених курсів з енергоефективності».

2. «Міжнародна фундація виборчих систем (IFES) в Україні».

3. «Підтримка відновлення соціальної та фінансової стійкості громад, постраждалих від війни, на сході та заході України».

4. «Розвиток трудового потенціалу для України».

5. «Пілотний проєкт у галузі професійно-технічної освіти з метою модернізації та адаптації визначених професій».

6. «Зміцнення спроможності ЗП(ПТ)О покращувати адаптованість молоді до потреб ринку праці в період війни шляхом розвитку підприємницьких навичок».

Співпраця з міжнародними інституціями дозволила оперативно реагувати на економічні і соціальні трансформації та пропонувати здобувачам освіти якісні освітні послуги: підготовку за актуальними на ринку праці професіями.

6.3. Діяльність навчально-практичних центрів та стан акредитації кваліфікаційних центрів

У 8 ЗП(ПТ)О Харківської області діють 17 навчально-практичних центрів (далі – НПЦ) за 7 галузевими спрямуваннями: машинобудування (3), транспорт (1), сфера обслуговування (2), електроенергетика електротехніка та електромеханіка (1), будівництво (8), легка промисловість (1), сільське господарство (1), з яких 10 (59%) створено за кошти державного бюджету, 6 (35%) – за кошти соціальних партнерів, 1 (6%) – за кошти закладу (рис.6.3.1).

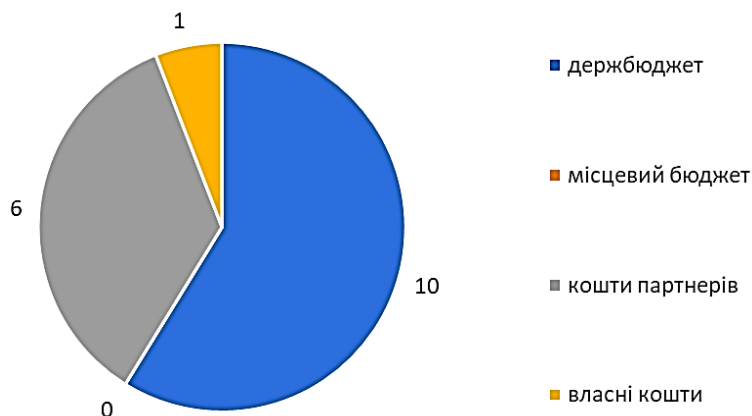

Рис. 6.3.1. Кількість НПЦ за джерелами фінансування, одиниць

Частка закладів, що мають НПЦ у загальній кількості ЗП(ПТ)О, які здійснюють професійно-практичну підготовку, становить 30%. Середня кількість НПЦ у закладі серед тих, що мають НПЦ, становить 2,13. Частка контингенту здобувачів освіти, які навчаються за професіями НПЦ, до загального контингенту у закладах освіти, які мають НПЦ, станом на 01.01.2024 становить 48,5% (рис.6.3.2).

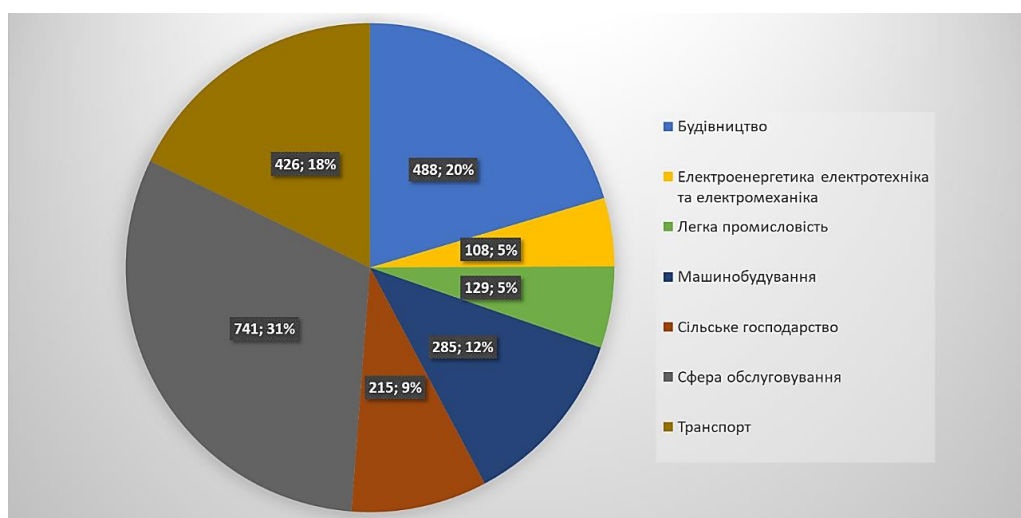

Рис. 6.3.2. Загальна кількість здобувачів освіти, які навчаються в НПЦ

Кількість учнів станом на: 01.01.2020 становила 1481 особа; 01.01.2021 – 1514 осіб, 01.01.2022 – 1719 осіб; 01.01.2023 – 1772 особи; 01.01.2024 – 2392 особи, що свідчить про позитивне зростання кількісного показника.

У поточному році прийом здобувачів освіти за професіями НПЦ, становив 722 вступники (що на 9% більше минулорічного показника), найбільша кількість з яких, як і в попередні роки, обрали будівельну галузь – 226 осіб (31%). Наступні за рейтингом – сфера обслуговування – 158 осіб (22%), сільське господарство – 97 (13%), далі електроенергетика електротехніка та електромеханіка – 50 осіб, машинобудування – 51, легка промисловість – 54 (від 7% до 8% відповідно), спостерігається зростання рейтингу у транспортній галузі – 86 (12%), що на 8% більше, ніж минулого року (рис.6.3.3-6.3.4).

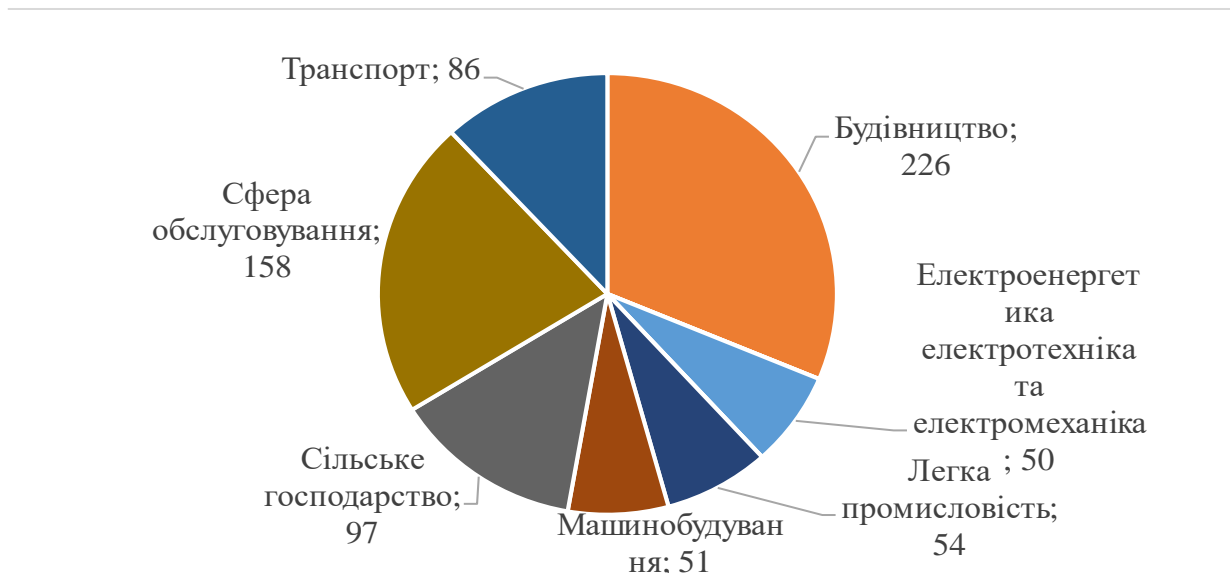

Рис. 6.3.3. Кількість вступників за галузями НПЦ

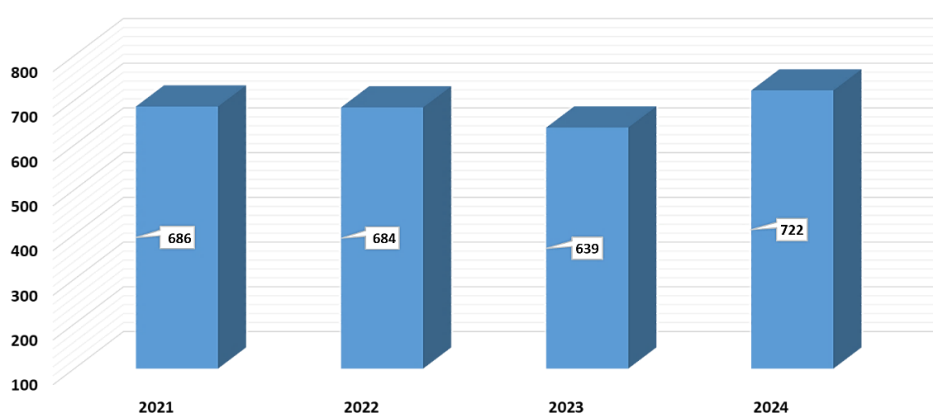

Рис. 6.3.4. Кількість здобувачів освіти, які прийняті за професіями НПЦ

Із загальної кількості прийому здобувачів освіти на основі базової загальної середньої освіти навчаються 380 осіб (53%), повної загальної середньої освіти – 342 (47%). Кількість короткострокових програм, згідно з якими слухачі проходять підготовку за професіями НПЦ, склала 24. Кількість слухачів, які отримали документи державного зразка, у 2020 році становила 55 осіб, 2021 – 114, 2023 – 136, 2024 – 281, тобто є позитивна динаміка.

У 2023/2024 н.р. у 3 ЗП(ПТ)О створені кваліфікаційні центри (далі – КЦ):

- ✓ ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»;
- ✓ Лозівський центр професійної освіти Харківської області;
- ✓ ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва»;
- ✓ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти».

Детальна інформація щодо створених КЦ представлена за посиланням: <http://nmc.ptu.org.ua/metodychna-diynalnist/profesijna-pidgotovka-2/kvalifikacijni-czentry/vidomosti-pro-kvalifikacijni-czentry/>

У ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну» робота з підготовки пакета документів для акредитації знаходиться на завершальному етапі.